

Torek: Tednikov kopalni dan

Današnji kupon za 50 % popusta lahko uveljavite v Termalnem Parku Term Ptuj vsak torek do vključno 18. decembra 2018. Kupon ne velja med zimskimi, prvomajskimi, krompirjevimi in novoletnimi počitnicami, ob praznikih ter na dan organiziranih prireditev. Kupon velja za nakup ene vstopnice, izplačilo v gotovini in nakup darilnih bonov nista možna. Drugi popusti so izključeni in se ne seštevajo.
t: 02/ 7494 530 e: termalni.park@terme-ptuj.si

V središču

Podravje • Dom upokojujencev Ptuj začelja gradnjo nove enote v Žabjaku

➔ Stran 8

2 TOČKI
vrednost v
MEDIA BAR

Štajerski TEDNIK 70 let

Ptuj, petek, 28. septembra 2018

Tednik LXXI • Št. 76 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **1,20 EUR**

Podravje • Križi in težave ceste Ptuj-Ormož z obvoznico vred

V središču

Majšperk • Šolske prevoze bo izvajal domači prevoznik in ne Arriva

➔ Stran 9

Podravje

Ptuj • Komu bodo znižali komunalni prispevek

➔ Stran 5

Črna kronika

Podravje • Največ samomorov v vzhodnem delu Slovenije

➔ Stran 16

Kmetijstvo

Slovenija • Bayer ima oblast nad semeni, škropivi, zdravili in – nad ljudmi

➔ Strani 6 in 7

Kultura

Ptuj • 70 let Knjižnice Ivana Potrča Ptuj

➔ Stran 18

Spet nova, tokrat okoljska študija

Čeprav so se pripravljala dela za izgradnjo viadukta Sejanca na prvem delu trase bodoče cestne povezave Ptuj-Ormož že začela, še vedno ni jasno, kje bo potekala zadnja trasa te cestne povezave. Umeščanju dela od Markovcev do Ptuja, ki se vleče že več kot 15 let, ni videti konca. Člani civilne iniciative (CI) za izgradnjo ptujske obvoznice medtem nadaljujejo z mirnimi protesti, saj imajo dovolj tranzitnega tovornega prometa skozi naselji Budina in Spuhlja.

Več na straneh 2 in 3.

Foto: Črtomir Goznik

Aktualno •

Črna statistika regionalne ceste Spuhlja-Zavrč

➔ Stran 3

V središču •

Podražitev že tako precenjenega projekta obnove tržnice

➔ Strani 8 in 9

Podjetništvo •

Rusi po treh letih Perutnino prodajajo Ukrajincem

➔ Stran 5

petkova
izdaja

Štajerski TEDNIK 70 let

Milan Grgič

Gledališka predstava **I ♥ NJO FRA**

Vsi, ki ste naročniki že 30 let in več

Za zveste naročnike Štajerskega tednika!

Ker se vam želimo zahvaliti za vašo dolgoletno podporo, vam vstopnice podelimo brezplačno!
Pokličite na: 02/ 749 34 10 in si zagotovite **dve brezplačni vstopnici.**
Predstava bo v Mestnem gledališču Ptuj, v soboto, 13. oktobra 2018, ob 19. uri.

Budina pri Ptuj • Civilna iniciativa za izgradnjo ptujske obvoznice

Ministrstva si odgovornost podajajo kot

Člani civilne iniciative (CI) za izgradnjo ptujske obvoznice so v začetku tedna na Ormoški cesti ponovno protestno prečkali prehod za prometa skozi naselja Budina in Spuhlja.

„V CI aktivno delamo že vse od maja. Tudi poleti naše aktivnosti niso zamrle. Izvajamo mirne proteste, današnji je že peti, s katerimi opozarjamo na nevzdržne bivanjske razmere ob glavni cesti. Prometna obremenitev Ormoške ceste ni samo problem tega dela mesta, temveč celotnega Ptuja. Ptuj kot karnevalsko mesto si po mojem mnenju ne more privoščiti zasičenosti s tovornim prometom,

da dnevno skozenj pelje po tisoč tovornih vozil. Zavzemamo se za to, da se tranzitni tovorni promet z mednarodnih mejnih prehodov Zavrč in Središče ob Dravi nemudoma preusmeri na Gruškovje in avtocesto. Če bi država izvedla ta korak, bi po naših izračunih letno pobrala za 16 milijonov evrov več cestnin. Ta denar bi lahko namenila za obnovo ali novogradnjo cest. Glede na to, da se bo pod Borlom

Foto: Črtomir Goznik

„Ko se v nedeljo zvečer sprosti tovorni promet, na Ormoški cesti na uro naštejemo po sto tovornih vozil. Medtem ko vsi Ptujčani mirno spijo, moramo mi poslušati divjanje in hrup tovornjakov. Tukaj vozijo, ker nimajo druge poti ali pa je zaradi prihranka pri cestnini ne želijo ubrati,“ pravijo v CI.

Dovolj slepomišenja

„Od MZI bomo zahtevali, naj nehajo slepomišiti okrog vprašanja, katero različico obvoznice zagovarjajo. Na tej podlagi bo lahko MOP začelo postopek presoje vplivov na okolje. Apeliramo, naj se potrudijo, da bo rešitev v dobro ljudi. Ne pa da si vprašanje ptujske obvoznice prelagajo z ene na drugo mizo, z enega na drug ministrski resor,“ razmišljajo v CI.

Markovci, Podravje • Križi in težave ceste Ptuj-Ormož

Severna ali južna varianta: spet nova, tokrat okoljska

Medtem ko so se pripravljala dela za izgradnjo viadukta Sejanca na prvem delu trase bodoče cestne povezave Ptuj-Ormož vendrale začela, še vedno ni jasno, kje cestne povezave. Umeščanju dela od Markovcev do Ptuja, ki se vleče že več kot 15 let, ni videti konca.

Kljub temu da je pred kratkim izdelana prometna in ekonomska študija celotne cestne povezave Ormož-Ptuj pokazala, da je gradnja slednje upravičena samo v primeru izgradnje zadnjega dela trase od Markovcev do Ptuja po južni strani Ptujkega jezera, bodo izdelavo vnovičnih študij nadaljevali. Generalna direktorica direktorata za kopenski promet na infrastrukturnem ministrstvu Darja Kocjan je namreč na torkovem sestanku županom in drugim predstavnikom občin v zvezi z aktivnostmi glede umeščanja zadnjega dela trase v prostor dejala, da so se predstavniki infrastrukturnega in okoljskega ministrstva ter Darsa dogovorili, da se postopek priprave in sprejema državnega prostorskega načrta nadaljuje z izvedbo novega kroga študija variant. V omenjeni študiji bodo obravnavali dve varianti – edino severno, ki se je sicer izkazala kot ekonomsko neupravičena, in najustreznejšo južno varianto. Ob tem pa še predlagali, da se vključi dodatna južna varianta, ki bi čim bolj upoštevala okoljske vidike.

Foto: MH

»Natura se predstavlja, kot da bi bili tam najmanj Niagarski slapovi. Dejansko pa so to polja, cesta ...,« opozarja vodja civilne iniciative za ptujsko obvoznico Sergeja Puppis Freebairn.

»Začenja se torej nov krog ocene in primerjave variant. Ta se konča s predlogom najustreznejše variante, ki bo presojana z okoljskega vidika v postopku celovite presoje vplivov na okolje,« je pritrdila vodja sektorja za prostorsko načrtovanje na ministrstvu za okolje in prostor Ana Vidmar.

Natančne roke je sicer po njenem težko napovedovati, v primeru pospešenih aktivnosti pa bi lahko delo zaključili nekje v prvi polovici naslednjega leta. A pred tem bo treba še izbrati izdelovalca, ki ga čaka nekajmesečno delo za izdelavo omenjene študije.

Za cesto zapravljenih že deset milijonov evrov

Župan občine Markovci Milan Gabrovec je opozoril, da se je za cesto, ki bi morala biti zdavnaj zgrajena, zapravilo že deset milijonov evrov. Veliko denarja prav na račun takšnih in drugačnih študij. »Pametno bi bilo, da se odgovorni na ministrstvih osredotočijo na eno varianto in delo kakovostno opravijo. Prepričan sem namreč, da če bi slučajno prišlo do kakšne

možnosti po severni varianti, da to ne bo šlo skozi, predvsem z vidika ljudi, ki tam živijo. Ne vem, če je sploh smiselno tratiti čas in denar, pač pa bi bilo morda bolje iti neposredno v postopek ugotavljanja prevlade interesa,« je še povedal naravnost.

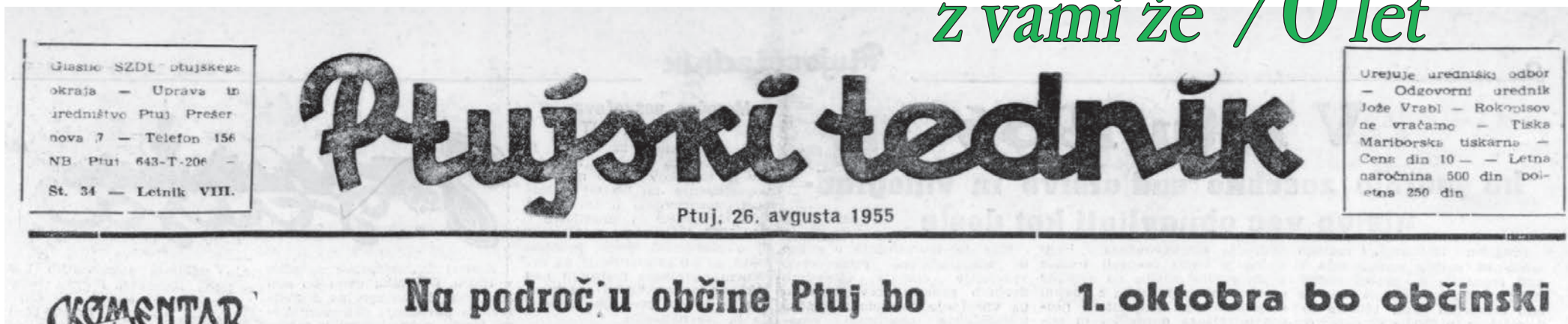
Enakega mnenja je bil tudi župan Središča ob Dravi Jurij Borko: »Za celotno cestno povezavo ni bila izdelana samo ekonomska, ampak tudi prometna študija. Predlagam, da novi okoljski minister zadevo zažene in pospeši, ne pa da se delajo neke študije, ker potem bo zopet trajalo nekaj let. Umeščanje tako že poteka 15 let.«

»Natura se predstavlja, kot da bi bili tam najmanj Niagarski slapovi«

Vodja civilne iniciative za ptujsko obvoznico Sergeja Puppis Freebairn je opozorila, ali in koliko določena območja, po katerih naj bi potekale trasa južne variante, sploh še ustreza-

z vami že 70 let

pingpong žogico

pešce in s tem državi ter lokalni skupnosti sporočali, da imajo dovolj tranzitnega tovornega

Foto: Črtomir Goznik

V ponedeljek dopoldan so na glavni cesti v Budini pri cvetličarni Bezjak in nekdanji gostilni Kuhar pripravili protestni shod. Skupina krajanov je na prehodu za pešce prečkala cesto in s tem ovirala pretočnost prometa.

sanirala brežina in bo glavna cesta zaprta, morda celo obstaja možnostčasne preusmeritve tovornega prometa na avtocesto.« je pojasnila vodja CI za ptujsko obvoznico Sergeja Puppis Freebairn in dodala: „Ugotavljamo, da odgovorni samo z enega na drugi kup prelagajo papirje, stvari se ne premaknejo. Junija je bila v Markovcih predstavljena nova prometna študija. Predstavniki Ministrstva za infrastrukturo (MZI) so takrat pojasnili, da naj bi bila južna različica (J1) bodoče hitre ceste pod jezom v Markovcih (delno vkopana) revidirana in prepoznana kot najboljša možna rešitev. Ko smo na Ministrstvu za okolje (MOP) to preverjali, so najprej potrebovali dva meseca, da so študijo sploh pridobili. Ko so jo prejeli, niso vedeli, kaj naj si z njo začnejo. MZI namreč v študiji ni opredelilo na-

joptimalnejše variante. Zato so nam na MOP povedali, da dokler obstajajo severne in južne opcije, bodo vedno dali prednost takšnim opcijam, ki ne posegajo v Naturo 2000. So pa nam namignili, da bi bilo smiselno preveriti, kaj je z obstoječim stanjem Nature na tem območju. In tudi na tem že delamo. Vsi ljudje smo za to, da se zaščiti narava. Ne moremo pa sprejeti razlage, da štokrlja ne sme biti na hrupu, večjem od 48 decibelov (dB), kar je hrup hladilnika. Mi pa moramo tukaj poslušati hrup nad 80 dB. Poleg tega nam je poznano, da si štokrlje ustvarjajo gnezda ob najprometnejših cestah. Ko ljudje slišijo te argumente, so enostavno mnenja, da se nekdo iz nas norčuje.“

Ne želijo še ene vpadnice, temveč obvoznico

„Morda pa država ne želi dati denarja za gradnjo obvoznice. Nekomu situacija, kot je, očitno odgovarja. Nam zagotovo ne. Škodi našemu bivanjskemu okolju, lokalni skupnosti, ker se uničuje cesta, in tudi državi, ker ne pobere denarja tam, kjer bi ga lahko (cestnine – preusmeritev tovornega prometa na avtocesto). Konec koncev pa potem država daje denar za obnovo cest in tudi za odškodnine. Mi,

ki živimo ob preobremenjenih prometnicah, v hrupu in zdravju škodljivem okolju, smo ne nazadnje upravičeni do odškodnin. V zvezi s tem so še vedno odprte opcije za množične tožbe. Ampak rekli smo, da gremo po korakih. Najprej bomo poskušali doseči konsenz s pogovori in mirnimi protesti. To ni samo problem Spuhlje in Budine, temveč problem Spodnjega Podravja. Če pogovori in mirni protesti ne bodo dali za nas želenega rezultata, bomo aktivnosti in pritisk stopnjevali. Zavzemamo se za obvoznico, ki bo Ptuj obvozila, in ne za še eno vpadnico v mesto (severna različica hitre ceste v zaledju naselij Spuhlja, Brstje in Budina s priključitvijo na Puhovo cesto). Vse severne različice ceste so preblizu hiš. Na MOP so se strinjali, da to niso obvoznice. Če gre cesta po polju med dvema nizoma hiš proti središču Ptuj, potem to ni obvoznica, temveč vpadnica. Pričakovati, da nam bo država zgradila novo vpadnico, obvoznico, pa še novi most, je nerealno. Če nam 20 let niso naredili čisto nič, niti obnovili državne ceste, ki je nevarna in v katastrofalnem stanju, lahko samo sanjamo, da bi v naslednjih nekaj letih dobili vse troje. Vztrajali bomo tako dolgo, da se obvoznica vriše v državne prostorske načrte in nato čim prej zgradi,“ je še poudarila Puppis Freebairnova.

Moja Zemljarič

študija

bo potekala zadnja trasa te

jo pogojem zaščitenega območja. »Natura se predstavlja, kot da bi bili tam najmanj Niagarski slapovi. Dejansko pa so to polja, cesta ... Preden se začnejo drugi postopki, predlagamo, da se na območju trase najoptimalnejše južne variante naredi presoja Nature, ali sploh še ustreza vsem vidikom zaščite narave in okolja oziroma ali je narava res še takšna. Vedno bolj se nam dozdeva, da v ozadju tičijo drugi interesi, ker vemo, da se z vidika Nature dobijo določena sredstva.« Predstavnici okoljskega ministrstva sta zadržali, da bo napovedana študija opravljena na podlagi obstoječega stanja v naravi.

Vodja iniciative pa je bila še tako kot ptujski podžupan Gorazd Orešek jasna, da nobena izmed severnih variant za njih ni sprejemljiva, saj nobena izmed teh ni obvoznica, pač pa vpadnica, ki bi še dodatno obremenila tako mesto kot živeče ob tej cesti.

Monika Horvat

Cirkulane, Zavrč • Črna statistika regionalne ceste Spuhlja–Zavrč

Borlska cesta vzela še eno življenje

Minuli ponedeljek zjutraj je na regionalni cesti I. reda Spuhlja–Zavrč ugasnilo še eno človeško življenje. Lani je na omenjeni cesti v povprečju počilo kar na vsakih 15 dni ...

46-letni moški je vozil iz smeri Zavrča proti Dolanami in v nepreglednem ovinku, približno tri kilometre pred gradom Borl, iz neznanega razloga zapeljal na nasprotni vozni pas. Takrat mu je nasproti pravilno pripeljal 40-letni voznik tovornega vozila, vozili sta čelno trčili. Voznik osebnega vozila se je v trčenju tako hudo poškodoval, da je na kraju nesreče

umrl. Zaradi ugotavljanja okoliščin in odstranjevanja posledic prometne nesreče so regionalno cesto za več ur povsem zaprli za promet, obvoz so uredili na relaciji Borl–Hrastovec–Zavrč.

Na Policijski upravi Maribor so razkrili, da so povzročitelju prometne nesreče le večer pred dogodkom zaradi prehitre vožnje skozi naselje

Zavrč in alkoholiziranosti (alkotest je pokazal 0,63 mg/l) začasno odvzeli vozniško dovoljenje in mu prepovedali vožnjo: »Ker si je kršitelj zagotovil drug prevoz s kraja prekrška do doma, ga policisti niso pridržali.« Dodali so, da je to letos že 16. smrtna žrtev (v 14 prometnih nesrečah) na cestah mariborske policijske uprave: »V primerljivem obdobju lanskega

leta je bilo takih nesreč 14, umrlo pa je 14 ljudi.«

Prometna nesreča s podobnim scenarijem se je na cesti pod borlsko pečino zgodila že 17. decembra 2015. 20-letna voznica osebnega vozila je na poti iz Zavrča proti Ptuj zaradi neprilagojene hitrosti in spolzkega cestišča zapeljala na nasprotno stran vozišča, po kateri je s tovornim vozi-

Dva milijona potnikov letno

Regionalna cesta med Dolanami in Zavrčem je precej vijugasta in ozka, na nekaterih odsekih celo povsem nepregledna. Večidel dneva je v senci, zato voznike tam pogosto presenetita moker asfalt ali poledica – tudi takrat, ko ju drugod še ali že davno več ni. Promet za povrh ogroža še skalni podor pod gradom Borl (a bojda tako ne bo več dolgo). Hitrost je na odseku med Dolanami in Zavrčem omejena na 90 kilometrov na uro, čeprav je na večini odsekov tako hitro izjemno težko peljati ...

Po podatkih Policije je lani mejni prehod Zavrč v obe smeri prečkalo 1.862.506 potnikov, jasno je, da se jih je po regionalni cesti od Dolan do Zavrča peljalo še več. Na Direkciji RS za infrastrukturo, ki upravlja z regionalnimi cestami, smo zato povprašali, ali bi se za varnost tolikšnega števila ljudi morda dalo bolje poskrbeti, morda tudi z znižanjem najvišje dovoljene hitrosti. Do zaključka redakcije odgovora še nismo prejeli.

Foto: MZ

Zdrs vozil na ovinkasti cesti pod borlsko pečino žal ni posebej nevsakdanji prizor.

lom pravilno pripeljal 25-letni hrvaški državljan. Vozili sta čelno trčili, voznica osebnega avtomobila je poškodobam na kraju nesreče podlegla.

Velikokrat je bila kriva nepravilna smer vožnje

Po podatkih Policije se je na celotni regionalni cesti med Spuhljjo in Zavrčem leta 2015 zgodilo 19, leto zatem 18 in lani kar 24 prometnih nesreč. V večini primerov v preteklem letu je k sreči nastala le materialna škoda (takšnih primerov je bilo 17), je pa prišlo tudi do lažjih (6) in celo hudih telesnih poškodb (v eni prometni nesreči). Za nezgode so bili krivi raznovrstni vzroki: nepravilna smer vožnje, nepravilno prehitevanje, neupoštevanje varnostne razdalje itd. Vozila so trčila tako čelno kot bočno, so pa policisti obravnavali tudi nalete in zdrse vozil s cestišča ...

Uradne statistike za letošnje leto sicer še ni, kaže pa, da ne bo nič manj črna kot v preteklih letih. 20. februarja je vojaško terensko vozilo zapeljalo s ceste in se prevrnilo na bok, pri tem se je ena oseba telesno poškodovala. 28. junija je pod borlsko pečino s ceste zdrsnilo tovorno vozilo in se prevrnilo na bok. 18. avgusta je voznik osebnega avtomobila zapeljal na nasprotno smerno vozišče in s tem zaprl pot vozniku štirikolesnika, pri tem sta se dve osebi hudo telesno poškodovali ... Regionalno cesto so za promet tako večkrat morali povsem zapreti.

Eva Milošič

Starše • O varnostnih trendih in potencialnih kupcih zemljišč poslovne cone

Ali policisti s skrivanjem za silosi le nabirajo točke in kazni?

Starški svetniki so se na septembrski seji seznanili s trendi varnostnih pojavov v preteklem letu. In po oceni policistov PP Rače je varnostna situacija ugodna in obvladljiva. A svetnike je bolj kot poročilo za minulo leto zanimalo aktualno delo Policijske postaje Rače, ob tem pa so opozorili na domnevno kaznovanje domačinov ter nabiranje kazni in točk.

Foto: Mojca Vtič

V Zlatoličju je v urejanju poslovno-obrtna cona v velikosti 9 hektarjev, zanimanje je že sedaj veliko.

Zdenka Gornik je poizvedela, ali so javni objekti vsaj enkrat na noč nadzorovani, prenesla pa je tudi opozorilo občanov, ki so dejali, da policisti pri nadzoru prometa naj ne bi upoštevali protokola. Milenko Petrovič s PP Rače je odgovoril, da policijska patrulja opravlja nočni nadzor na območju celotne PP Rače glede na zaznane potrebe. Glede (ne)upoštevanja protokola pri policijski obravnavi pa je dejal, da naj občani podajo prijavo in da bo opazko tudi sam prenesel do vodje postaje. Miran Zorin pa je opozoril na kaznovanje voznikov na območju Loke in Rošnje. »Skrivanje policistov z radarji za silosi na tem odseku, kjer niti ni zaznati prometnih nesreč, je zbiranje točk in kazni. Ob tem bi lahko na tem odseku zvišali najnižjo dovoljeno hitrost s 50 na 70 km/h.« Tudi Petrovič

meni, da bi bilo na tem odseku zvišanje dovoljene hitrosti smiselno, saj je cestišče dovolj visoko in opremljeno s pločniki. »Treba se je obrniti na direkcijo za ceste. Sicer pa podobna vprašanja, zakaj kaznujemo domačine, prejemamo tudi na ostalih občinskih svetih. Toda pred zakonom smo vsi enaki,« je povedal in poudaril, da imajo policisti PP Rače najmanjši delež v kaznovanju voznikov, ki omejitve prekoračijo do 10 km/h, glede na druge policijske postaje v regiji.

Bo v Zlatoličju zrastel logistični center?

Točka septembrske seje je bil tudi podrobni prostorski načrt za poslovno obrtno cono Zlatoličje v velikosti 9,2 hektarja. S tem so določili izved-

bene pogoje za prostorsko zasnovano ter ureditev območja s potrebno prometno in komunalno energetsko infrastrukturo in drugimi ureditvami. In glede na zanimanje manjših in večjih podjetnikov in obrtnikov se bo cona hitro zapolnila. »Imamo ponudnika, ki bi za namene izgradnje logističnega centra kupil šest hektarjev zemljišč, tudi komunalno neurejenih. Pogovori so še v povojih, tako da je še vse odprto. Bomo pa pripravili pogoje in način, kako bomo cono ponudili potencialnim investitorjem. Seveda si želimo za zemljišča iztržiti čim več,« je povedal župan Bojan Kirbiš. Ob tem pa jih čaka tudi pogajanje s skladom kmetijskih zemljišč, ki ima v lasti petino zemljišč v coni. »Sprva smo se pogovarjali o brezplačnem prenosu na občini, sedaj potekajo razgovori o odkupu.

Cena še ni usklajena, postopek še traja, so pa na skladu zelo neodvisni,« je bil kritičen Kirbiš.

Na dnevnem redu je bil tudi sklep o brezplačnem prenosu Gasilskega brloga na PGD Zlatoličje. Te nepremičnine so objekt in vadbene površine, namenjene vadbi in usposabljanju gasilcev za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. To ni prvi tovrstni primer prenosa v občini. Pod enakimi pogoji, to sta prepoved odtujitve in obremenitve za 99 let, so nepremičnine v preteklosti na društva prenesli tudi v Prepoljah in Trničah. Svetniki so predlog podprli, a ob tem pozvali občinsko upravo, naj se o prenosu poligona, ki je namenjen vsem društvom, posvetujejo tudi z gasilsko zvezo in drugimi gasilskimi društvi v občini.

Mojca Vtič

Pisma bralcev

Odgovor na članek »Ceste, igrala, transformatorska postaja ...«

V časopisu Štajerski tednik je bil dne 18. 9. 2018 na strani 9 objavljen članek »Ceste, igrala, transformatorska postaja ...«. Oglašam se kot lastnica zemljišča, na katerem je zgrajena transformatorska postaja (TP); k odzivu na članek pa me je spodbudil naslednji zapis v članku: »Končno so vidni tudi rezultati dolgoletnih dogovorjanj za postavitev nove transformatorske postaje v naselju Zgornja Hajdina (Kozja vas).« – ta zapis pa se nahaja v začetnem delu razdelka članka, ki nosi naslov »Nekateri občani želijo izboljšave, soglasja pa ne dajo«.

Ker bi na osnovi članka lahko kdo sodil, da sem kot lastnica zemljišča zavora napredku v naselju, želim javnost seznaniti, da sem dne 5. 8. 2014 z Republiko Slovenijo in Elektro Maribor podpisala pogodbo o ustanovitvi stavbene pravice za potrebe postavitve transformatorske postaje. Še prej pa sem dne 10. 4. 2012, kot lastnica zemljišča, z Elektro Maribor podpisala pogodbo o ustanovitvi služnostne pravice za izgradnjo zemeljskega kablovoda. Pogodbena razmerja z mano so torej bila vzpostavljena že dolgo nazaj, za sklenitev pogodb pa niso bila potrebna dolgoletna dogovarjanja. Na gradbeno dovoljenje, izdano v mesecu marcu 2018 za gradnjo TP in kablovoda, se nisem pritožila.

Kot dodatno pojasnilo pa še tole: ker si nihče v naselju ni želel TP na svojem zemljišču (kar je na lokacijah med hišami povsem razumljivo), je bilo s strani naše družine ponujeno zemljišče, ki se nahaja na drugi strani ceste ob naselju – to je na lokaciji, kjer je TP sedaj zgrajena.

Nazadnje se vprašam, zakaj je v tem predvolilnem času v članku, kjer so navajanja občinskih investicij, dvakrat navedena tudi TP, saj je potem v zadnjem delu članka razvidno, da je TP postavil Elektro Maribor (torej ne gre za občinsko investicijo).

Lepo pozdravljeni!

Danica Hren, Zgornja Hajdina 35, 2288 Hajdina

Ormož • Uradno se je predstavil prvi kandidat

Davorin Korpar v boj za ormoškega župana

Kandidaturo za ormoškega župana je kot prvi napovedal Ormožan Davorin Korpar, ki bo kandidiral kot neodvisen kandidat.

Kot je na petkovi novinarski konferenci dejal, ga je v zadnjih dveh letih h kandidaturi nagovorilo veliko ljudi. Zavzemal se bo za več sodelovanja in povezovanja ljudi

za skupne projekte: »Volitve, ki so pred nami, nam dajejo priložnost, da skupaj zgradimo prihodnost naših krajev. Trdno verjamem, da če bomo prisluhnili drug drugemu in

združili ideje, bomo naši občini in čudovitemu malemu mestu Ormož vdihnili življenje ter ga ponovno postavili na slovenski zemljevid kot mesto, kjer živijo veseli, uspešni in ponosni ljudje. Z okoljskimi kraji naše občine lahko vsem veliko ponudimo in pokažemo. Kot kandidat za župana občine Ormož najavljam, da bom v občinskem svetu povezoval vse izvoljene svetnike ter vodil občino brez koalicije. Verjamem namreč, da je razvoj občine plod medsebojnega sodelovanja na skupnih projektih in ne štetje glasov v občinskem svetu. Vsi izvoljeni svetniki bodo povabljeni, da skupaj oblikujemo vizijo naše občine.« Sicer pa bi podpiral razvoj gospodarstva, podjetništva, turizma in obrti.

Korpar je po izobrazbi diplomirani inženir elektrotehnike. 13 let je vodil podjetja na različnih ravneh, zadnjih pet let pa uspešno vodi lastno podjetje OPSEN, d. o. o.

Monika Horvat

Foto: MH

Kandidat za ormoškega župana Davorin Korpar

Ptuj • Najmlajši županski kandidat kot prvi napovedal kandidaturo

Andrej Čuš obljublja vinsko fontano in 200 novih stanovanj

Prvi med osmerico, ki se bo 18. novembra potegovala za županski stolček, je kandidaturo napovedal Andrej Čuš. Prepričan je, da ima kljub mladosti dovolj energije in izkušenj, da Ptuj naredi lepši, boljši in bolj slišan v Ljubljani.

»S svojo kandidaturo želim prese-kati nazadovanje Ptuja, kar mi lahko kot nemu redkih uspe, saj sem neodvisen od vseh interesnih lobijev, ki

so doslej vladali Ptujju in ga zavirali, ko gre za splošne človeških in naravnih potencialov našega okolja. Dovolj je bilo negativne kadrovske

selekcije. Zaradi takšnih koalicij ali lobijev se to danes pozna vsem Ptujčanom na dražjih položajih, odgovarjal pa za to ni nihče,« izpostavlja Čuš.

Prepričan je, da mesto potrebuje vodstvo, ki bo povezovalo občane in jim prisluhnilo.

Če mu uspe, obljublja uvedbo participatornega proračuna, zagovarja južno obvoznico, prepričan pa je, da je treba bolj izkoristiti tudi prenovalno mestnega jedra v povezavi s turistično ponudbo in arheološkim muzejem: »Ptuj bo po vzoru Žalca dobil vinsko fontano, kar bo turistična atrakcija, prav tako pa bomo s tem podprli lokalno pridelane dobrine in kmete.«

Obljublja tudi nove stanovanjske kapacitete. »Tako ko bom postal župan, bomo pristopili k izgradnji 200 stanovanj,« se glasi Čuševa predvolilna obljuba. Ključno pa: odprta občinska oblast in uprava, ki bo poslušala in slišala pobude občanov.

Dženana Kmetec

Foto: GG

Andrej Čuš

Ptuj • Rusi po treh letih Perutnino prodajajo Ukrajincem

Prišli, sanirali, prodali in brez dvoma dobro zaslužili

Po treh letih, odkar je z dokapitalizacijo v višini 40 milijonov evrov v lastništvo Perutnine Ptuj stopil ruski metalurški velikan, se njegova slovenska podružnica, Skupina SIJ (Slovenska industrija jekla), iz lastništva umika.

Rusi so solastniki Perutnine s 40-milijonsko dokapitalizacijo postali jeseni 2015. Finančni vložek v obliki dokapitalizacije so zahtevale banke upnice, saj je ptujski živilski velikan zaradi prezadolženosti dobesedno dihal na škrge in zaradi v preteklosti naseljenih ter izgubljenih naložb (Mercur, Pivovarna Laško, Probanka) komaj obvladoval poslovanje. Dolgovi podjetja so znašali 111 milijonov evrov. Avgusta 2015 je ekipa tedanjega predsednika uprave Romana Glaserja padla na kolena in s popravki poslovanja za nazaj (slabitev kapitala zaradi izgubljenih naložb) le priznala, kar je do tedaj vztrajno prikrivala: da so nakupi lastniških deležev v Mercurju in Pivovarni Laško (Center naložbe, Infond Holding), zaradi katerih so Perutnino dušila visoka posojila, vredni nič. Avgusta 2015 so izvedli popravek poslovanja za leto 2013, s tem pa kapital podjetja (vrednost) zmanjšali za 60 milijonov evrov. Tri četrtine tega zneska je predstavljala slabitev finančnih naložb. Po izvedenih slabitvah je kapital družbe znašal le še 47 milijonov evrov. Leta 2011 je bil ocenjen na 108 milijonov evrov. Dotedanjim delničarjem Perutnine, med katerimi je bila tudi država, se je vrednost lastništva v podjetju po dokapitalizaciji skorajda prepopolnila.

Januarja 2016 se je nato po 24 letih vodenja podjetja s funkcije predsednika uprave in general-

Foto: Črtomir Goznik

Rusi štafetno palico v Perutnini predajajo Ukrajincem. Kot kaže, bo novi lastnik ptujskega podjetja s 113-letno tradicijo ukrajinski živilski velikan MHP, ki ga obvladuje milijarder Jurij Kosiuk.

nega direktorja posloval Roman Glaser. Na njegovo mesto je sedel Tibor Šimonka, ki mu je bilo poslovanje živilskega giganta dodobra poznano, saj ga je poprej spremljal kot pooblaščenec bank upnic. Po dveh letih na čelu Perutnine je Šimonka v začetku letošnjega leta oznanil, da se kot član uprave vrača v SIJ, a da bo hkrati še naprej vodil ptujsko podjetje. Glede na to, da bo Perutnina kmalu dobila novega lastnika, se bo najbrž tudi Šimonka še to leto iz Ptujja poslovil.

Ukrajinec pred tremi leti »izvisel«, danes so mu vrata na široko odprta

SIJ je kmalu po dokapitalizaciji, v začetku leta 2016, za Perutnino Ptuj objavil prevzemno ponudbo in začel odkup delnic. Uspelo mu je zbrati še dodatnih 45 odstotkov lastniškega deleža, za kar je po našem preračunu odštel okrog 40

milijonov evrov. Skupaj so torej ruski jeklarji za ptujsko prehransko podjetje, ki je v regiji eden izmed najpomembnejših zaposlovalcev, odšteli okoli 80 milijonov evrov. S svojim vložkom v obliki dokapitalizacije so pomirili banke, z nakupom preostalega pomembnega deleža pa si zagotovili suverenost pri vodenju podjetja in sprejemanju poslovnih odločitev. Poslovanje so sanirali, bilance počistili in tako danes Perutnino kot zdravo podjetje, vredno blizu 270 milijonov evrov,

Lani poslovali zelo uspešno

Lanskoletno poslovanje Perutnine Ptuj je bilo najuspešnejše v zadnjih petih letih. Ustvarili so 257 milijonov evrov prihodkov in 11,8 milijona evrov čistega dobička. Glede na predhodno leto so obseg prodaje osnovnega perutninskega programa zvišali za 4,7 odstotka, čisti prihodki od prodaje so se povežali za 4,8 odstotka. Pred izstopom iz lastništva si bo SIJ iz lanskoletnega ustvarjenega dobička izplačal 1,8 milijona evrov dividend.

predajajo novemu lastniku. To je ukrajinska družba MHP, ki jo obvladuje poslovnež, milijarder Jurij Kosiuk. Ta se je sicer okrog Perutnine in tedanjega šefa Glaserja smukal že v letih 2014–2015, ko je Perutnina na zahtevo bank upnic intenzivno iskala vlagatelja. Ukrajinec je v igri za nakup podjetja takrat ostal do zadnjega. A je bilo potem na skupščini delničarjev odločeno, da dokapitalizacijo izvedejo Rusi oziroma njihov slovenski jeklarski velikan SIJ. Ta je sredi tega tedna javnosti sporočil, da je njihovo delo na Ptujju pri kraju: »Skupina SIJ obveščata javnost o nameri odsvojitve delnic družbe Perutnina Ptuj, za katero, kot je bilo v javnosti že večkrat sporočeno, je bilo odprtih več možnosti. Skupina MHP, ena izmed vodilnih mednarodnih skupin živilsko-predelovalne industrije in vodilni proizvajalec perutnine v Ukrajini, je pri Javni agenciji za varstvo konkurence vložila prigla-

sitev koncentracije oziroma sprožila postopke za strateški vstop v največjo slovensko živilsko-predelovalno podjetje. Uresničitev namere, da družbo prevzame MHP, ena izmed vodilnih mednarodnih skupin živilsko-predelovalne industrije, bi bila po oceni Skupine SIJ smotrna in v korist Skupine Perutnina Ptuj, Skupine SIJ in vseh deležnikov. MHP je pripravljen v prihodnjih letih podpreti največjo slovensko živilsko-predelovalno skupino z naložbami in nadaljnjim razvojem obstoječega poslovnega modela ter širitvijo, kar bo prineslo neposredne koristi ne le za podjetje samo, temveč tudi za lokalne rejce in zaposlene. Skupina Perutnina Ptuj je danes nadpovprečno zdravo in finančno stabilno podjetje, za kar gre zasluga dobremu poslovanju in učinkom optimizacije poslovanja v zadnjih treh letih, ko je bila del Skupine SIJ.«

Mojca Zemljarič

Ptuj • Nova subvencija za mlade in mlade družine

Znižali bodo komunalni prispevek

Mestni svet bo na ponedeljki seji v prvem branju obravnaval odlok o subvencioniranju komunalnega prispevka za mlade in mlade družine.

»Subvencija kot enkratna denarna pomoč predstavlja spodbudo za reševanje prvega stanovanjskega vprašanja, bodisi za novogradnjo bodisi obnovo obstoječega objekta na območju mestne občine (MO) Ptuj. Za mlade se po tem odloku štejejo osebe, ki niso stare več kot 34 let. Za mlado družino se šteje družina z vsaj enim otrokom, v kateri noben izmed staršev ni star več kot 34 let, ne glede na starost otrok. Kot mlade družine se štejejo življenjske skupnosti obeh staršev in otrok ter druge, z zakonom določene družinske oblike. Do subvencije bodo upravičeni mladi in mlade družine, ki na območju MO Ptuj prvič rešujejo stanovanjsko vprašanje in so lastniki ali nosilci stavbne pravice za zemljišče, na katerem bodo gradili, oziroma objekta, ki ga bodo obnavljali. Mladi posamezniki bodo lahko pridobili subvencijo v višini 40 odstotkov od vrednosti odmerjenega komunalnega prispevka, družine bodo deležne dodatnih deset odstotkov, torej skupno 50. Glede na to, da so komunalni prispevki za stanovanjske objekte lahko zelo različni, saj so odvisni

od velikosti parcele zavezanca in neto tlorisa stanovanjskega objekta, ki ga zavezanec gradi, kar bi ob gradnji izredno velikega stanovanjskega objekta lahko pomenilo tudi zelo visoko subvencijo, se predlaga omejitve višine subvencije navzgor, in sicer na 5.000 evrov. Omejitve je bila določena na podlagi vzorčnega izračuna komunalnega prispevka

za povprečno velik stanovanjski objekt (180 m²) na povprečno veliki parceli (800 m²), na lokaciji izven Ptujja s kanalizacijo, ki bi znašal nekaj manj kot 10.000 evrov,« navajajo na MO Ptuj.

Upravičenci bodo lahko vlogo za subvencijo podali sočasno z vlogo za odmero komunalnega prispevka ali najkasneje do izdaje odločbe

o odmeri komunalnega prispevka na prvi stopnji. K vlogi bo treba priložiti projektno dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja, pa tudi zemljiško-knjižne izpiske, ki dokazujejo lastništvo oziroma stavbno pravico. Subvencijo bo posamezni upravičenec lahko pridobil samo enkrat. V primeru, da nepremičnino, za katero je bila

subvencija pridobljena, v obdobju petih let odtuji (proda, podari ...), je dolžan prejeta sredstva za obrestni vrniti. Prav tako se bodo sredstva vračala, če upravičenec v roku pet let na nepremičnini, za katero je pridobil subvencijo, ne bo prijavil stalnega bivališča.

Letno za subvencije 90.000 evrov

Na MO Ptuj so pojasnili, da so letos v obdobju osmih mesecev iz dajatve komunalnega prispevka fizičnih oseb za gradnjo ali obnovo stanovanjskih objektov, brez pri-

klučitev zaradi izboljšanja komunalne opremljenosti (kanalizacija), zbrali dobrih 241.000 evrov. Glede na osemesečni podatek bi lahko predpostavili, da bi se do konca leta skupno zbralo okrog 360.000 evrov. »Ob predpostavki, da bi šlo pri polovici gradenj za mlade, bi znesek komunalnih prispevkov mladih ali mladih družin letno okvirno znašal 180.000 evrov. Ob 50-odstotni oprostitvi bi višina potrebnih sredstev v proračunu MO Ptuj okvirno za posamezno proračunsko leto znašala 90.000 evrov,« so še dodali v ptujski Mestni hiši.

Mojca Zemljarič

Foto: Črtomir Goznik

Najvišji možni znesek dodeljene subvencije za mlade graditelje bo 5.000 evrov.

VABIMO VAS NA DOGODKE OB

1. OKTOBRU, MEDNARODNEM DNEVU STAREJŠIH

V PONEDELJEK, 1. OKTOBRA: OD 9. DO 16. URE **DANI ODPRTIH VRAT DOMA UPOKOJENCEV PTUJ**
V TOREK, 2. OKTOBRA: **ŠPORTNE IGRE STANOVALCEV** ENOT DOMA UPOKOJENCEV PTUJ

V ENOTI MURETINCI
OB 17. URI GLASBENO POPOLNE V JEDILNICI DOMA PTUJ
V ČETRTEK, 4. OKTOBRA: OB 10. URI PREDSTAVITEV PLESA **ARGENTINSKI TANGO** V JEDILNICI
DOMA PTUJ

V PETEK, 5. OKTOBRA: OB 16. URI PLESNO POPOLNE S **FOLKLORNO SKUPINO IZ PODGORČ**
V JEDILNICI DOMA PTUJ

Slovenija, Podravje • Ljudje postajamo sužnji multinacionalk

Bayer – podjetje, ki ima oblast nad semeni,

Tisti, ki ima nafto in nadzor nad hrano, ima tudi oblast. In hrana je zdravilo in zdravilo je hrana. To so povedi in misli velikih zavedajo velike semenarske in fitofarmaceutske multinacionalke, ki so se v preteklih letih združile in obvladujejo trg semen in

V preteklih letih smo lahko bili priče združitvam velikih semenarskih in fitofarmaceutskih hiš švicarske Syngente in kitajskega podjetja ChemChina, ameriških podjetij Dupont Pioneer in Dow, kanadskih podjetij Agrium in Potash Corp in nazadnje še nemškega Bayerja in ameriškega Monsanto. In odmeval je predvsem slednji prevzem. Nemški kemijsko-farmaceutski koncern Bayer je junija letos s prevzemom ameriškega agrokemičnega in biotehnološkega velikana Monsanto postal vodilni ponudnik pripravkov za varstvo rastlin in za tretiranje semen na svetu. Morda bo ob tem marsikdo zamahnil z roko, češ da se to življenja navadnega smrtnika ne dotika, a takšno razmišljanje je seveda zmotno, namreč od teh velikanov je odvisen skorajda vsak grizljaj na našem krožniku. Smo torej postali sužnji multinacionalk? »Seveda smo sužnji že postali, a se žal tega ne zavedamo,« je brez oledševanja povedala Rotarjeva. Pojasnila je: »Poveza herbicidov z gensko tehnologijo posega v področja celovitega obvladovanja trga. V procesu združitve gre za povezave odvisnosti od semen, pridelave hrane, tehnologije in inovacij, povezanih s kemično industrijo in farmacevtsko

panogo, kar pa pomeni izjemno koncentracijo moči na enem mestu,« opozarja Rotarjeva. »Ta podjetja lahko izsiljujejo vse vlade sveta, tudi Trumpa.«

Da gre za kopicenje moči peščice, se strinja tudi specialistka za zelenjadarstvo Miša Pušenjak: »Vsekakor gre za veliko skrb, saj bodo zdaj ti finančni velikani imeli v rokah hrano za človeštvo in bodo brez težav izsiljevali vse vlade sveta, tudi Trumpa. Seme pomeni namreč hrano, kemična sredstva in seveda po večini še zdravila.« Problem semenskih gigantov pa je tudi njihova lakota po obvladovanju celotnega trga. »Semenski giganti uničujejo male semenske hiše, ki pa so vedno skrbne za kakovost sort, hibridov in tudi za večjo genetsko pestrost. Ker je tudi konkurenca vedno manjša, se lahko cene enega in drugega povečujejo.« Zato je prepričana, da bi morala vsaka država skrbeti, da ima lastno semensko hišo in tudi del lastnega semenskega materiala za vse pomembne rastlinske vrste. Kot je še opozorila, Slovenija že sedaj trpi za diskriminacijo gigantov. In kako se kaže njihova moč? »V Slovenijo, ki je majhna in nima velike kupne moči, dobivamo vedno slabši semenski

Čarobni krog kovanja dobička multinacionalk

Pri zgodbi Bayerja in Monsanto je zanimiv tudi farmacevtski del. Pogosto namreč slišimo: si to, kar ješ. Jemo torej hrano, zraslo iz semen podjetja Bayer, ki so tretirana s sredstvi, ki jih proizvaja Bayer, v primeru bolezni pa se lahko zdravimo z zdravili podjetja Bayer. Sliši se zlovesče. A na povezavo hrane in zdravila ljudi opozarja tudi Rotarjeva. »Vse, kar rastlina nosi v sebi, pojemo mi. Ali pomnite, da bi pred 50 leti govorili o pojavih alergij na gluten, laktozo ipd. Le zakaj se težave pojavljajo sedaj? Posledica prehranjevanja je tudi pojav vse več sodobnih bolezni – diabetes, rak, avtoimunske bolezni – od katerih ima dobičke farmacija.«

material in tudi pod istim imenom slabše delujoča sredstva za varstvo rastlin,« je povedala Miša Pušenjak.

Kopicenje moči in intenzivno kmetijstvo pomenita še več lakote

Na spletni strani Bayerja so ob združitvi sicer zapisali, da bodo kmetom odslej nudili celovitejšo paleto

storitev, ki naj bi zmanjšale izgube zaradi bolezni, povečevale učinkovitost z donosom ... Pozabili pa so pripisati, da se s tem večja tudi odvisnost kmetov in s tem človeštva od njihove ponudbe. Namreč gradijo na semenih, ki jih je treba vsako leto znova kupiti, in seveda na uporabi fitofarmaceutskih sredstev. Dobiček tako ni vprašljiv, globalno gledano pa se lakota ni znižala kljub večjim pridelkom laboratorijsko izboljšanih rastlin, opozarja Rotarjeva. Še več: »Odkar je na pohodu intenzivno

Proti velikim korporacijam z izmenjavo semen in domačo pridelavo

Spodnje Podravje, Slovenija • Svetlobno onesnaževanje

Kaj je neprimerna razsvetljava povzročila na Ptujju in kaj v Cirkovcah?

V društvu Temno nebo Slovenije opozarjajo, da je svetlobno onesnaževanje v naši državi vse hujše. To ne škodi le zdravju ljudi oz. okolju nasploh; zdaj so že resno ogrožena tudi astronomska opazovanja.

Pred desetletjem so v Ljubljani ustanovili društvo Temno nebo Slovenije, da bi tako strokovno kot širošo javnost opozorili na problem svetlobnega onesnaževanja in njegov negativen vpliv na astronomska opazovanja, zdravje ljudi in okolje nasploh. "Temno nebo je zaklad, ki smo ga dobili od naših prednikov in smo ga dolžni ohraniti prihodnjim generacijam. Je tudi pomemben del naše naravne dediščine, ki jo utegnemo zaradi nevestnega ravnanja izgubiti za zmeraj," so poudarili v društvu. Leta 2007 so bile z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja na področju zunanje razsvetljave uvedene nekatere omejitve in z njimi nadzor. Odtlej so dovoljene le ekološke, torej popolnoma zasenčene svetilke; delež svetlobnega toka, ki seva navzgor, mora biti 0 %. Kljub temu se po podatkih društva Temno nebo svetlobno onesnaževanje v naši državi še naprej povečuje: "Zaradi uporabe nezasenčenih ali slabo zasenčenih svetlobnih teles, ki nekontrolirano svetijo v nebo, postaja ponoči nebo nad Slovenijo že tako svetlo, da so

resno ogrožena astronomska opazovanja."

Maribor štirikrat bolj razsvetljen kot avstrijski Gradec

Pobudnik gibanja Temno nebo in danes član istoimenskega društva Andrej Mohar je povedal, da glavni problem predstavlja uporaba okoljsko zelo škodljivih belih LED-svetilk in nameščanje razsvetljave po standardu SIST EN 13201, standardu proizvajalcev razsvetljave: "Prodažalci namreč ne morejo določiti, koliko svetlobe, hrane ali pa recimo zdravil uporabniki potrebujemo. Zato je navedeni standard prevara industrije, ki povzroča pretirane stroške. Vse to pa po nepotrebnem plačujemo davkoplačevalci." Za razkošno zunanjo razsvetlavo v Sloveniji vsako leto porabimo več električne energije, po podatkih društva ima tako naša država med vsemi članicami Evropske unije rekordno porabo elektrike za razsvetlavo ...

Mohar je dodal, da se še vedno velik del svetlobnega toka (in s tem

dragocene električne energije) brez najmanjše koristi izgublja v nebo: "Še več; svetloba, ki nam uhaja v nebo, se razpršuje na vodnih kapljicah in delcih prahu, nebo zato po-

staja svetlejšje, da se šibki nebesni objekti preprosto izgubijo na njegovem ozadju." V Sloveniji k svetlobnemu onesnaževanju seveda največ prispevajo velika urbana območja

Ključni napaki pri zunanji osvetlitvi sta neprimerna vrsta svetlobe in v nebo usmerjen svetlobni tok.

(Ljubljanska kotlina, Maribor, celjska kotlina in obalna regija), precejšen del umetne svetlobe dobimo tudi iz sosednjih držav, predvsem Italije in Hrvaške.

Mohar je povedal, da se v nekaterih velikih mestih, npr. na Dunaju ali v Berlinu, standardov proizvajalcev razsvetljave preprosto ne držijo: "Nameščajo bistveno manj razsvetljave, po svojih merilih seveda. Avstrijski Gradec ima porabo tokovine za javno razsvetlavo okoli 20 kWh na leto na prebivalca, Maribor več kot štirikrat toliko." Kakšno je stanje po Sloveniji? "V vseh regijah so približno enaki okoljski packi," se je glasil odgovor.

Razsvetljava je poslabševala vidljivost na prehodu čez tire ...

Mohar je opozoril, da je bila ena prvih občin v Sloveniji, ki so nameščale okoljsko škodljive bele LED-svetilke, mestna občina Ptuj: "S tem so naredili mesto hladno. Dosti prijetnejša svetloba bi bila 3000 K ali, še bolje, PC-amber (oranžna). Če stare

objekte osvetlite z modrikasto barvo, jim odvzamete srednjeveško čarobnost. Najslabši primer, ki ga poznam, so Firenze. Tam so rumeno-oranžne natrijeve svetilke, s katerimi so osvetljevali kulturno dediščino, zamenjali z belimi LED-svetilkami. V nočnem času je srednjeveški trg kot kakšna nakupovalna ulica, z razsvetlavo so povsem odvzeli čar svetovno znamenitim objektom."

Težave z razsvetlavo še zdaleč niso le ekološke ali celo estetske narave, je opomnil: "Pri Cirkovcah je na železniških tirih umrlo dvajset oseb, med drugim so domačini krivili tudi razsvetlavo bližnje transformatorske postaje, ki je poslabševala vidljivost na prehodu čez železnico. Za zaščito prehoda nekaj desetletij ni bilo denarja, je pa Direkcija RS za infrastrukturo namestila kilometre povsem nepotrebne razsvetljave na cesti Slovenska Bistrica-Ptuj, povsem blizu Cirkovc. Ta razsvetljava je povsem nepotrebna, saj tam ni pločnikov in ne kolesarskih stez. Avtomobili pa imajo tako ali tako svojo razsvetlavo. V Avstriji takšnih odsekov nikoli ne osvetljujejo ..."

Eva Milošič

Škropivi, zdravili in – nad ljudmi

strategov, je izpostavila Irena Rotar, aktivistka in predsednica Ekoci eko civilne iniciative. In pomena teh povedi se zelo dobro seveda škropiv, s tem pa hrano in človeštvo.

Foto: Mojca Vtič

Domača semena ohranjajo le še vrtničkarji

Ovisni smo od tujih semenskih multinacionalk (namreč po oceni Rotarjeve imamo le še petino svojih semen, ki pa se ohranjajo večji del na vrtničarski liniji in preko Izmenjalnic semen) ter od uvoza pridelkov in izdelkov iz tujine. A če je ponovno uvajanje domačih semen tek na dolge proge, bi bilo mogoče rast samooskrbe spodbuditi z manjšimi naporji. Pušenjakova je prepričana, da bi država že veliko naredila, če ne bi sprejemala novih zakonodajnih predpisov, ki vedno znova postavljajo nove ovire, ter podjetjem razprodajala/podarjala najbolj rodovitne kmetijske zemlje. »Želim si, da bi se o samooskrbi manj govorilo, a več delalo, predvsem kar se tiče pridelave zelenjave. Država, v kateri kmetje delajo veliko več kakor 8 ur na dan, da lahko preživijo, medtem ko živilska industrija povečuje dobičke, v kmetijstvu pa se ti zmanjšujejo, torej ne želi lastne pridelave hrane razen takrat, ko so volitve. Ob dejstvu, da imamo le osem aronjivskih površin na prebivalca, država še gradi na dobrih njivah, potem pa podira slabe gozdove in porabi precej denarja in sredstev, da bo nekoč tam slabša rodovitna njiva. Katera država še tako deluje? Samo naša. V tem primeru seveda tudi o lastni pridelavi hrane ne moremo več govoriti.«

kmetijstvo, je lačnih čedalje več ljudi. Veča se odvisnost od semen in fitofarmaceutskih sredstev, ki naredijo tla gola, kar pomeni, da uničijo vse, kar ni določena kultura. Posledično

so zaradi golih tal temperature višje, pojavlja se odnašanje povrhnjice in erozija tal, za plemenjenje tal pa je treba kupovati umetna gnojila,« je posledice intenzivnega kmetijstva

oziroma industrije na okolje našela Rotarjeva. Kaj lahko storimo? Na prvi pogled se zdi, da smo že postali marionete globalizacije in dobička. A Rotarjeva je prepričana, da se lahko proti velikim multinacionalkam in njihovemu nadzoru zoperstavimo z ohranjanjem avtohtonih semen, z vrtničarstvom, z malimi kmetijami. A domače in avtohtono morajo v prvi vrsti zahtevati potrošniki in seveda biti pripravljeni za to tudi več odšteti, ne le centa ali dveh, temveč tudi do 50 % več, opozarja Pušenjakova. Priznati je namreč treba, da lahko stroške v kmetijstvu, ki nastajajo na hektar, pokrijejo le visoki pridelki ali višje cene. »Kmetje želijo tudi preživeti, ne samo delati za tiste, ki govorijo o domačih sortah in domači pridelavi. Dejstvo pa je, da imajo semena domačih sort koruze in pšenice nizke pridelke, kar pomeni, da trenutne odkupne cene seveda ne bodo pokrivala stroškov. Mlinarji pa seveda niti slučajno niso pripravljeni plačati višjih cen, niti malo, kaj šele razlike med npr. 5 in 10 t/ha pridelka pšenice. Povsem enako je tudi v pridelavi vrtnin.« Kot je zapisal Ivan Cankar: »Narod si bo pisal sodbo sam.«

Mojca Vtič

Foto: www.irenarotar.si

Irena Rotar:
»Kar 55 % semenskega materiala nadzirajo tri korporacije (Monsanto, DuPont, Syngenta)«

»Ali ste vedeli, da mali kmetje porabijo četrtno razpoložljivih virov (zemlja, voda, energija), prehranijo pa kar 70 % svetovne populacije.

Na drugi strani pa industrijsko kmetijstvo, ki zaseda 75 % najboljših kmetijskih površin ter porabi 80 % vode in 90 % energentov, prehrani zgolj 30 % globalne populacije?« je pretresljive deleže predstavila Irena Rotar. Ob tem je še opozorila, da se več kot tri četrtnine pridelane hrane ne porabi za prehrano ljudi. »Za prehrano živali se porabi nekaj manj kot polovica, okoli 10 % za biogoriva, skoraj četrtnina hrane pa propade zaradi skladiščenja, transporta, strogih standardov kakovosti EU, ki dajejo prednost le enakih oblikam plodov ...«

V Spodnjem Podravju so zvezde daleč

Po podatkih društva Temno nebo je v Sloveniji 20 astronomskih observatorijev; nekateri so javni, drugi zasebni, ponekod vstopnice (te navadno vključujejo tudi astronomska predavanja) prodajajo po nekaj deset evrov. Nočno nebo tako opazujejo v Vitovljah, Logatcu, Tunjicah pri Kamniku, Prevorjah, Trjah pri Petrovčah, Kamniku, Mislinji, Fokovcih pri Murski Soboti, Apačah, Mariboru, Ljubljani, Blejski Dobravi, na Mojstrani, v Javorniku nad Črnim Vrhom, Piranu, Borovaku pri Podkumu, Zaplani, Zgornji Ložnici in na Plati nad Mežico.

Prav ste opazili, noben od naštetih krajev ni v naših koncih. Andrej Mohar iz društva Temno nebo je komentiral: »Ne samo v Spodnjem Podravju, celotna Štajerska skupaj s Prekmurjem ne premore nobenega javnega astronomskega observatorija. V Sloveniji ves denar porabimo za razsvetlavo in nič ne ostane za kaj drugega, bolj pametnega ...«

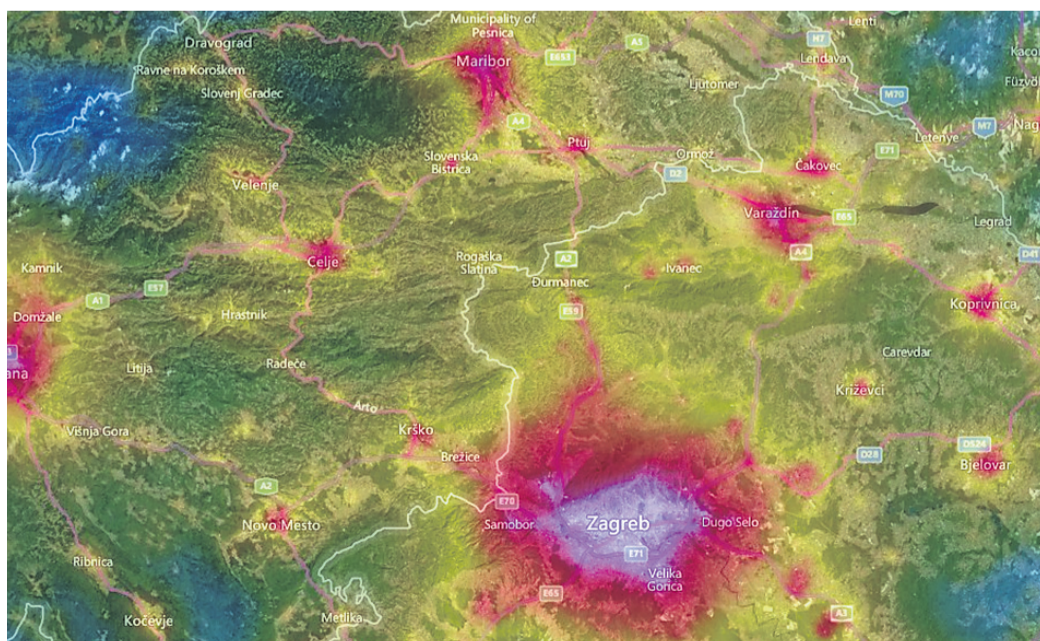
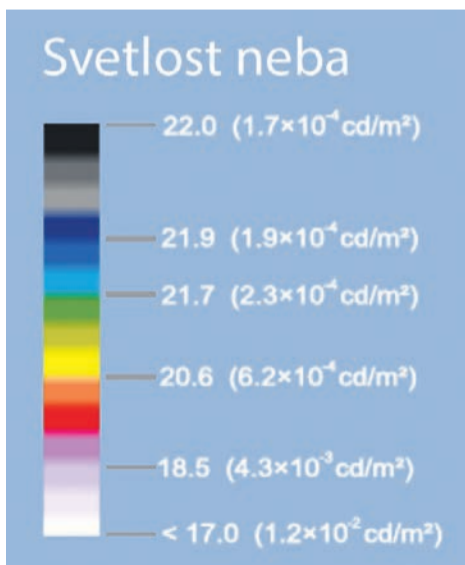

Foto: <https://www.lightpollutionmap.info/#zoom=9&lat=5851043&lon=1776655&layers=B0FFFFFFFFFF>

Stopnjo svetlobnega onesaženja je mogoče razbrati s satelitskega posnetka.

Haloze • Namenu predali gorske kosilnice in kosilnice na nitko

Za nekaj deset kmetov bo košnja lažja

V okviru projekta ohranjanja in upravljanja suhih travšč v Vzhodni Sloveniji (Življenje travščem) so v Halozah nabavili gorske kosilnice in kosilnice na nitko, namenjene skupni uporabi.

Junija so v Zgornjem Leskovcu in Makolah namenu predali dve gorski kosilnici, namenjeni za košnjo trave na strmih terenih in za čistilo košnjo na travnikih. Za koordinacijo urnika izposoje skrbi upravljavec kosilnice, je razložil direktor PRJ Halo, projektne partnerja za podobno mrežo Haloze, Jernej Golc: »Podpisan je upravljavski načrt, s katerim so se uporabniki dogovorili glede pokrivanja stroškov, rednega vzdrževanja, zavarovanja, skladiščenja ipd.« Dodal je, da je v fazi dostave še dod-

atna oprema za kosilnici: »Imamo pa izkazane potrebe še po treh gorskih kosilnicah – za skupine v Cirkulanh, Stopercih in Žetalah. Predvidoma v decembru se bomo lahko odločili, ali bo kakšno gorsko kosilnico še možno nabaviti.«

Pred dnevi so namenu predali še enajst kosilnic na nitko: pet nahrbtnih, pet na naramnico in višinski obrezovalnik, pa tudi dodatno opremo (indikatore delovnih ur, kanistre za gorivo, zaščitno opremo itd.). Nove pridobitve so geografsko porazdelili

po celotnem upravičenem območju Haloze, od Makol do Cirkulan; v souporabo je vključenih 43 kmetij. »Kosilnice na nitko so namenjene za košnjo pod električnimi pastirji, okrog sadnih dreves in za odpravljanje zaraščanja na pašnikih ali suhih travščih,« je povedal Golc. Vrednost kosilnic na nitko in opreme znaša 6.960 evrov. Ob predaji so v Cirkulanh pripravili delavnico, prihodnji mesec načrtujejo še eno v nizu prostovoljnih akcij čiščenja zarasti.

Eva Milošič

Foto: arhiv PRJ Halo

S projektom Življenje travščem bo posameznikom, društvom in občinam v Halozah na voljo za okoli 450.000 evrov različnih pomoči (pašna oprema, sadike visokodebelnega sadnega drevja, nakup in najem zemljišč itd.).

Ptuj • Podražitev že tako ali tako precenjenega projekta obnove tržnice

»Nelegalni in nelegitimni postopki z

Ptujske mestne svetnike čaka na ponedeljki seji pomembna, predvsem pa težka, odločitev. Na mizi imajo prenovljen investicijski milijona evrov. Financiranje projekta je na novo razdelano tudi v rebalansu proračuna 2018, ki ga bodo mestni svetniki prav tako

Po pojasnilu vodstva mestne občine (MO) Ptuj je novelacija IP potrebna zaradi uskladitve vrednosti investicije, virov financiranja in terminskega načrta izvedbe. S sprva predvidenih 2,5 milijona evrov, kot je bil projekt ocenjen v DIIP-u jeseni 2016, je njegova vrednost v dveh letih narasla že za več kot 100 odstotkov. Ob pripravi IP (julij 2017) so projektanti izračunali, da bo projekt veljal 4,8 milijona evrov. Jasnega odgovora na vprašanje, zakaj se je cena že takrat skoraj podvojila, javnost ni nikoli dobila. Sedaj se vrednost dviguje na vrtoglavih 5,4 milijona evrov. »Odstopanja se pojavijo v izvedbenih delih. Razlika med staro in novo vrednostjo znaša 570.000 evrov, od tega je 167.000 evrov strošek arheoloških izkopavanj. Nekoliko se je povečal tudi strošek za pripravo projektne dokumentacije in strokovnega nadzora. Dolgotrajni postopek javnega naročanja je povzročil zamik pri začetku izvajanja projekta. Zato sta sprejem rebalansa in novelacija IP nujna koraka, ki bosta omogočila pridobitev 4,2 milijona evrov evropskih sredstev. Morebitna za-

vrnitev obravnave ali sprejema navedenih dokumentov ima lahko za Ptuj usodne posledice. Na eni strani izgubo evropskih sredstev za izvedbo projekta, na drugi pa izgubo priložnosti za temeljito prenovitev tega dela mestnega jedra. Župan Miran Senčar zato poziva mestni svet, da odgovorno in v dobro mesta sprejme potrebne spremembe, v nasprotnem primeru pa prevzame odgovornost za nastalo večmilijonsko škodo. Izguba sofinancerskega deleža bi povzročila velike finančne težave, projekta ne bi bilo mogoče dokončati. Ptuj bi tako izgubil izjemno priložnost za pridobitev evropskih sredstev za prenovitev enega od vitalnih delov starega mestnega jedra,« so ta teden v sporočilu za javnost zapisali v kabinetu župana MO Ptuj.

»Župan mandat zaključuje v stilu, kot je občino vodil vsa štiri leta«

Kot smo v uvodu zapisali, so mestni svetniki pred težko in od-

Glavnina financiranja v 2019

Financiranje projekta obnove tržnice se spreminja tudi v proračunu. Ob sprejemanju proračuna 2018 je bilo predvideno, da se letos za projekt nameni 4,8 milijona evrov. V skladu s spremembo, ki bo obravnavana na seji v ponedeljek, bi na postavki ostalo le še dobrih 400 tisočakov, ki predstavljajo lasten občinski vir financiranja. Glavnina projekta bi se potem financirala prihodnje leto (4,8 mio evrov). Od tega bi EU in država prispevali 4,2 milijona evrov, MO Ptuj pa dobrih 500.000 evrov.

govorno nalogo: če s financiranjem obnove tržnice na način, kot ga predlagajo v kabinetu župana MO Ptuj, ne bodo soglašali, se ta lahko zaustavi in bo sredi mesta ostal spomenik – gradbena jama. Po drugi strani jih žuli podatek, da se bo projekt ponovno podražil, s čimer se težko strinjajo oziroma se ne strinjajo. Kako bodo v ponedeljek glasovali, smo poizvedovali pri svetniških skupinah, ki imajo z izvajanjem projekta na način, kot se pelje, ves čas pomisleke. Vodja največje opozicijske skupine v mestnem svetu in nekdanji župan Štefan Čelan je poudaril: »Abeceda

porabe javnih finančnih sredstev nas uči, da ni mogoče podpisati pogodbe z izbranim izvajalcem, preden ni v celoti znana in v proračunu sprejeta finančna konstrukcija. V primeru prenovitve tržnice se ponovno srečujemo s celo vrsto nelegalnih in nelegitimnih postopkov, ki kažejo na znake kaznivih dejanj. Potrjevanje IP za nazaj, ko je že izvršen podpis pogodbe z izvajalcem, ki ob tem predvideva še dvig porabe sredstev za dobrih 500.000 evrov, sodi med klasične primere nezakonitega poslovanja. Ker smo bili v preteklosti deležni kazenskih ovadb za mnogo milej-

Obnova tržnice je projekt, ki v mestnem svetu že leto dni neti požar.

Podravje • Ministrstvo z nakupom „na zalogo“ na Prečni poti ne soglaša

Dom upokojujencev Ptuj začenja gradnjo nove enote v Žabjaku

Približno 80 ljudi čaka ta trenutek za sprejem v ptujski Dom upokojujencev. Dodatnih 50 jih želi premestitev v enoposteljno sobo. Prav veliko povpraševanje je razlog, da se lotevajo povečanja oz. izgradnje novih kapacitet. Od analize tal v Žabjaku je bilo odvisno, kako hitro bo nova enota zgrajena in po več letih prizadevanj so ustvarjeni vsi predpogoji, da se bodo končno lahko pogladi tudi delovni stroji.

„49 stanovančev v domu čaka na enoposteljno sobo, 81 pa je zunanjih, takih, ki so na čakalni listi na sprejem. Dom za 130 ljudi bi lahko z enopostelnimi sobami napolnili že jutri. Ta številka pa se seveda dnevno spreminja,“ pojasnjuje Jožica Šemnički, direktorica Doma upokojujencev Ptuj. Ker povpraševanje kreira ponudbo, so se že pred leti lotili priprave projekta za gradnjo nove enote v Žabjaku. Na junijski seji so člani sveta kot enega izmed previdnostnih ukrepov naročili, naj se opravi analiza tal na tem območju. Rezultate je minuli teden predstavil Matjaž Cenčič z Inštituta za kemijo, ekologijo, meritve in analitiko, IKEMA, d. o. o.

Kot je dejal, zadržkov, da bi se na tem mestu gradila nova enota, ni. Pomisleki, da gre za kontaminirano zemljo, očitno nimajo strokovne podlage. „Preiskana tla niso kontaminirana in ne vsebujejo nevarnih snovi,“ je zatrdil Cenčič. Analiza je bila opravljena s pomočjo šestih vrtni, ki so jih vrtali različno globoko, med pol metra in tremi metri. Izkazalo se je, da sta pod zemljo večinoma opeka in gramoz, posebno analizo pa so opravili tudi geologi, ki bojda prav tako niso odkrili posebnosti. Cenčič je ocenil, da nadaljnje preiskave niso potrebne, ob tem je sicer opozoril, da tveganje pri grad-

nji vedno obstaja, a da je minimalno. Člana sveta Mira Vambergerja je zanimalo, ali je lahko kritična meja svinca, ki je zaznana na tem mestu, skrb vzbujajoča. Po pojasnilu strokovnjaka naj migracij kovin ne bi bilo, stik s tlemi pa bo tako izključen, saj se bo na obstoječo površino vlija nova plošča.

„Gradnja nove enote s 150 mesti bo delno prispevala k izboljšanju standarda, delno pa k povečanju kapacitet. Lažje bomo odgovarjali na potrebe starajoče se družbe. S tem bi pokrili potrebe v Upravni enoti Ptuj, del težava pa je v tem, da je v Sloveniji nasploh premalo kapacitet,“ je pojasnila Šemničkijeva.

Dvig cen oskrbnine pozitivno vplival na poslovanje doma

Zaradi predvidevanja, da bo poslovanje Doma upokojujencev Ptuj ob

koncu letošnjega leta v rdečih številkah, so marca letos dvignili cene oskrbnin. S takrat veljavno ceno naj ne bi mogli pokrivati vseh stroškov, zato so jo dvignili na 18,54 evra na oskrbni dan. Po pojasnilu Šemničkijeve se je podražitev izkazala za smisel-

no rešitev: „Veseli smo, da je poročilo o poslovanju pozitivno. K temu je prispeval dvig cen oskrbnin in nova cena zdravstvene nege, ki se je v letošnjem letu dvakrat korigirala. To nam zagotavlja stabilno poslovanje z minimalnim presežkom prihodkov nad odhodki.“ Pri 5,9 milijona prihodkov imajo v prvi polovici letošnjega leta skoraj 100.000 evrov dobička.

Revizorka poslovanja Kodelova svakinja ...

Člani sveta so obravnavali tudi revizijsko poročilo za leto 2017. Po besedah Ostermanove ni ugotovljenih večjih nepravilnosti. Zadovoljen, da je bilo to opravljeno, je tudi Žarko Markovič, član sveta, ki je predlagal izvedbo revizijskega poročila. Zanimalo pa ga je, ali je revizorka v sorodstvenem razmerju s katerim izmed članov sveta. Franc Kodela je pojasnil, da je to njegova svakinja, na kar je Markovič kratko odgovoril: „To pa se mi zdi škoda. V Sloveniji imamo več kot 100 revizorjev!“

Predlagal je, da se v prihodnje izogonejo takšnim zapletom in se izbere nekoga neodvisnega, ki naj revizije opravlja tri leta: „Ko postane 'hišni ljubljencek', pa se ga zamenja.“

Dženana Kmetec

Analiza tal v Žabjaku ni pokazala kontaminacije tal.

Rdeča luč ministrstva za gradnjo na Prečni poti

Medtem ko je za gradnjo v Žabjaku soglašalo tudi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, so povsem drugačno stališče zavzeli v primeru zemljišča na Prečni poti. To je razlog, da so člani sveta morali sprejeti rebalans finančnega načrta.

Spomnimo: potem ko so v domu prejeli ponudbo za odkup zemljišča, so člani sveta na junijski seji sklenili, da bi bilo smiselno kupiti tudi to zemljišče, kot so takrat dejali zaradi ugodne cene „na zalogo“. A predvidenih 305 tisočakov, namenjenih temu nakupu, so morali odstraniti iz rebalansa in pripraviti novega. Člani sveta so sicer debatirali, kako to zadevo vendarle izpeljati. Z okoliškimi stanovančev so že opravili razgovor in sklenili, da je to območje primerno za dodatno širitev kapacitet. Ana Osterman, predsednica sveta zavoda, je pojasnila, da ta odločitev ministrstva ne pomeni, da tega zemljišča dokončno ni več v planu. Ministrstvo namreč v sklopu projekta Sobivamo načrtuje gradnjo stanovanjskih hiš za starejše, zato to zemljišče vidi kot primerno tudi za to obliko bivanja.

Umik te parcele iz finančnega načrta pa ni edini razlog za rebalans; med drugim se je dvignil tudi strošek plač, s 6,3 milijona na nekaj več kot 6,5 milijona evrov. Trenutno je v Domu 331 zaposlenih.

znaki kaznivih dejanj»

program (IP) za obnovo tržnice, v skladu s katerim bi se vrednost projekta povišala za skoraj 600 tisočakov – z zdajšnjih 4,8 na 5,4 obravnavali na seji v ponedeljek popoldan.

Primerjava vrednosti posameznih postavk pri projektu v obdobju 2016–2018 (v €)

Postavka	DIIP 2016	IP 2017	Prenovljen IP 2018
Projektna dokumentacija	182.000	184.000	223.000
Izvedbena dela (skupaj)	2.266.000	4.568.000	5.078.000
Posamezne postavke izvedbenih del			
Gradbena in obrtniška dela	2.150.000	3.120.000	3.600.000
Arheološka izkopavanja	73.000	85.000	252.000
Oprema	35.000	-	-
Zunanja ureditev	-	845.000	720.000
Elektro instalacije	-	279.000	366.000
Strojne instalacije	-	230.000	105.000
SKUPAJ*	2.482.000	4.802.000	5.370.000

Vir: DIIP 2016, IP 2017 in IP 2018 (MO Ptuj)

*Zneski ne predstavljajo seštevka v tabeli prikazanih vrednosti, saj je postavk na projektu še več, a manjših vrednosti nismo zajeli.

Prikazani zneski so zaokroženi in vključujejo DDV.

DIIP: dokument identifikacije investicijskega projekta; IP: investicijski program

še domnevne nepravilnosti, ki jih je sodna veja oblasti ovrgla, od naše liste ni moč pričakovati, da bomo podpirali tovrstne nelegalne in nelegitimne postopke. Vsako izsiljevanje predlagatelja z izgovorom o morebitni izgubi evropskih sredstev je nekorektno in kaže na popolno nepoznavanje zakonodaje. Če bi trditve v obvestilu

za javnost, ki ga je posredoval župan, držale, potem so evropska sredstva že dolgo izgubljena, ker bi prenova tržnice po do sedaj sprejetih dokumentih morala biti končana v avgustu 2018 in izvajalci plačani v septembru 2018.

Rajko Fajt (SDS) razmišlja tako: »Nekateri mestni svetniki smo že spomladi 2018 zahtevali

ponovno obravnavo investicijske dokumentacije za obnovo tržnice. Razmišljali smo, da ni treba, da vse ostane isto, ampak se stvari lahko spremenijo, preuredijo in oživijo. Da je bil projekt obnove tržnice postavljen na trhljih temeljih, je potrdil tudi dolgotrajni postopek razpisa za izbiro izvajalca. Spremembe pogojev so bile tako

rekoč dnevne. Takrat nas je župan Senčar popolnoma ignoriral, sedaj s posebno izjavo za medije manipulira z mestnimi svetniki kot tudi vključuje v stilu, kot je občino vodil vsa štiri leta. Na zadnje sejo je uvrstil ogromno točk. Člani svetniške skupine SDS se bomo v nedeljo pred sejo še enkrat sestali, proučili razprave, ki so potekale po odborih v tem tednu, ter odločali, kako bomo o posameznih točkah glasovali. Pričakujemo dodatne obrazložitve glede novelacije IP, saj se stroški obnove tržnice ponovno povečujejo.

Nuška Gajšek (SD) meni naslednje: »V naši svetniški skupini se nagibamo k temu, da novelacije na zadnji seji tega mandata ne podpremo, saj predstavlja novo, dodatno obremenitev za proračun v naslednjem letu. Projekt se draži za 570.000 evrov, kljub temu da se območje tržnice in obnovljenega trga v novem IP v primerjavi s sprejetim iz meseca julija 2017 zmanjša za 2000 m². Investicija sedaj znaša že 5,4 milijona evrov, poleg tega se glavnina finančnega bremena prenaša v

nov mandat. Na seji pričakujemo izdatna pojasnila, zakaj je tako in na podlagi tega bomo sprejeli dokončno odločitev. Mogoče bi bilo celo prav, ker so volitve pred vrati in sedanji župan več ne bo kandidiral, da odločitev, kaj bo s projektom, prepustimo novi politični garnituri, ki bo dobila zaupanje volivcev. V tem trenutku po našem mnenju ni ogroženo nič, saj imamo sprejet tako proračun kot tudi potrjeni projekt. Glede odgovornosti pa poudarjamo, da je na strani tistega, ki je postopal netransparentno, vodil izjemno slabo komunikacijo tako z javnostjo kot mestnim svetom, ki ni niti za milimeter popuščal in ni bil pripravljen na kompromise. Čigava je odgovornost, je jasno povedalo tudi upravno sodišče, ki je zavrnilo sklepe mestnega sveta, češ da je izvedba projekta v pristojnosti župana.

Mojca Zemljarič

Majšperk • Šolske prevoze bo izvajal domači prevoznik Karl Pajnkhiher

Arriva prepričana, da je bil razpis prilagojen, državni revizorji niso ugotovili kršitev

Občina Majšperk je za prevoznika osnovnošolskih otrok na podlagi razpisa za štiriletno obdobje izbrala domačega prevoznika – Prevoznitvo Pajnkhiher.

Z rezultatom izbire se ni strinjala Arriva Štajerska. Ker so ocenili, da je občina ravnala diskriminatorsno in da je razpis prilagodila ponudniku, so vložili zahtevo za revizijo. Septembra je državna revizijska komisija zahtevek zavrnila, saj da ni ugotovila kršitev.

Največji avtobusni prevoznik na Štajerskem je v zahtevku za revizijo navedel, da bi morala biti ponudba izbranega ponudnika izločena kot nedopustna. Prepričani so namreč, da je Prevoznitvo Pajnkhiher tehnično (neustrezno število vozil in neustrezna vozila) ter kadrovske nesposobno opravljati predpisane naloge. Glede neustreznega števila vozil je Arriva Štajerska pojasnila, da je izbrani ponudnik v svoji ponudbi navedel zgolj štiri vozila, z njimi pa da ni mogoče izvesti vseh odvozov učencev ob zahtevanih urah. Nadalje so navedli, da ima izbrani ponudnik prijavljena neustrezna vozila, saj ima prijavljen le en mini-bus, čeprav bi potreboval vsaj tri. Prepričani so namreč, da cestni pogoji na določenih relacijah omogočajo vožnjo le z manjšimi avtobusi in ne s takšnimi, kot jih je v svoji ponudbi navedel izbrani ponudnik. Prav tako je podjetje Arriva Štajerska zmotila kadrovska zasedba. Zapisali so, da

je Prevoznitvo Pajnkhiher v svoji ponudbi prijavilo premalo voznikov, saj da je navedlo le štiri voznike. Ob tem so opozorili, da je eden od voznikov, ki jih je navedel izbrani ponudnik, upokojenec in ne bo mogel opraviti 60 ur na mesec, saj da že pri Arrivi opravi več kot polovico zakonsko dovoljenih ur mesečno. V največjem prevozniku na tem območju so tako prepričani, da je občina ravnala

diskriminatorsno. Svoje prepričanje so utemeljili: »Občina Majšperk je s tem, ko je omogočila, da je treba ustrezna vozila in voznike zagotoviti šele ob podpisu okvirnega sporazuma in s tem po roku za oddajo ponudb, ravnala nesprejemljivo, nelogično in prilagojeno potrebam postopka.«

Seveda se je na zahtevo za revizijo odzvalo tudi Prevoznitvo Pajnkhiher.

Na vlagateljev očitke o tehnični in kadrovske nesposobnosti so iz lokalnega prevoznika odgovorili, da so ponudbi priložili izpolnjeno in podpisano izjavo o tehnični in kadrovske sposobnosti, s čimer so v celoti zadostili zahtevam naročnika v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Dodali so še, da je stvar njihove poslovne odločitve, s katerim prevoznim sredstvom bodo vozili po relacijah. Glede vlagateljevega očitka, ki se nanaša na voznika s statusom upokojenca, izbrani ponudnik navaja, da ima s tem voznikom sklenjeno ustrezno pogodbo. Da je lokalni prevoznik predložil vse potrebne podatke in dokazila za zagotavljanje prevoza šolskih otrok, so zapisali tudi na občini in s tem zavrnili zahtevek za revizijo.

Ker Občini Majšperk v obravnavani zadevi ni mogoče očitati kršitev, ki jih v svojem zahtevku za revizijo navaja Arriva, niti diskriminatorsnosti, je državna revizijska komisija zahtevek za revizijo vlagatelja kot neutemeljenega zavrnila. Navsezadnje pa je naročnik tisti, torej občina, ki mora v konkretnem primeru zagotoviti izbor usposobljenega izvajalca šolskih prevozov in nato v fazi izvajanja pogodbe nadzorovati izvajanje storitve.

Mojca Vtič

Foto: Mojca Vtič

Za izvajalca šolskih prevozov na območju Majšperka je bil izbran domači avtobusni prevoznik Karl Pajnkhiher, ki je to dejavnost že opravljal. Sicer pa Občina Majšperk letno za šolske prevoze nameni okrog 130.000 evrov.

Naj gostom rečem, da so svinje ...?!

Mesto, ki se ponaša z največ „pečati“ (priznanji) gostoljubnosti v Sloveniji (projekt Moja dežela – lepa in gostoljubna), lahko te dni samo še zardeva. Številne avtobusne in druge goste, ki se te dni sprehajajo po mestu, čaka neljubno presenečenje, ko jih vodniki, ker še nimajo podatka o zaprtju edinega javnega stranišča v starem mestnem jedru, odpeljejo pred njegova zaprta vrata. Kaj sedaj? Čaka jih tavanje od enega do drugega lokala, ki nimajo prostornih sanitarij, in moledovanje, ali lahko pri njih gostje opravijo svojo potrebo. Ko jim povedo, da imajo stranišča za svoje goste in da niso navdušeni nad prevelikim obiskom teh svojih prostorov, tudi zato, ker ga pogosto onečedi, se je ena od sobotnih vodnic zelo razjezila, ko je dejala: »... Naj gostom rečem, da so svinje ...?!« Seveda jim tega ni dejala, ker je skušala v imenu „gostoljubnega mesta“ poskrbeti za čim boljše vtise o njem, ne glede na njegov najnovejši spodrsrlaj. Za protest pred Mestno hišo zaradi nepoznavanja potreb gostov niso imeli časa, pa tudi sicer občinski uradniki ob sobotah ne delajo. Tudi na ulicah in trgih starega Ptuja jih ni videti, da bi jim lahko obiskovalci izlili svoje nezadovoljstvo. Zagotovo pa bo v kratkem sledilo kakšno ogorčeno pismo vseh tistih, ki se trudijo na Ptuj pripeljati goste, da si takšnih neljubih presenečenj več ne morejo dovoliti. Najmanj, kar bi moralo, v vmesnem času, dokler ne bo novih javnih stranišč, poskrbeti za nadomestna, četudi montažna. Že zdavnaj bi jih morali postaviti tudi na parkirišču pod gradom, kjer turistični avtobusi najpogosteje parkirajo.

Predzadnje septembrsko soboto je mesto obiskalo veliko tujih gostov, kljub dežju. V glavnem pa so bili starejši gostje, katerih potrebe so tudi drugačne. S Ptuja, najstarejšega slovenskega mesta, tokrat niso poslali najlepše razglednice. Morda pa jim bodo v prihodnje odprli stranišče Turistično-informativnega centra, ker „Turizem smo ljudje“! Ali pa gre še za eno floskulo, ki jo tako radi uporabljamo, ko nimamo drugih kakovostnih rešitev.

Majda Goznik

Mesto „izganja“ kolesarje s svojimi kolesi

Foto: Črtomir Goznik

Ptuj si kot zelena destinacija prizadeva biti kar najbolj čist (s čim manj vozili, brez nepotrebnih dodatnih izpušnih plinov oz. dodatnega prometa) in urejen. Mestu tako že „grozi“ popolna zapora, brez prometa (avtomobilov) v starem mestnem jedru. Na drugi strani pa naj bi spodbujalo pešačenje, kolesarjenje in mestni promet. Še najmanj ovir imajo v tem trenutku avtobusi mestnega prometa, saj jim nihče ne postavlja dodatnih ovir. Pešci se morajo na kar nekaj mestnih območjih gibati previdno, ker jih lahko oplazijo deli ometa, načetih streh in drugi padajoči elementi z nekaterih mestnih objektov, ki sodijo tudi pod kulturno-varstveno zaščito. Zelo previdni pa morajo biti tudi pri hoji po pločnikih, saj lukenj kar mrgoli. V komisiji Turistične zveze Slovenije, ki je letos ocenjevala mesto v okviru projekta *Moja dežela – lepa in gostoljubna*, so povedali, da tako načetih pločnikov, ulic in cest niso videli v nobenem mestu, ki so ga letos ocenjevali. „Krpanke“ so jih poimenovali.

Ta trenutek najbolj bode v oči, da je „izginilo“ največje kovano ptujsko stojalo za kolesa, ki je bilo postavljeno pri mestnem stolpu in so ga kolesarji pridno uporabljali. V celoti pa je bilo vedno zasedeno, ko so na tem območju potekale dejavnosti mladih. Po številnih poizvedovanjih, zakaj je moralo zapustiti to lokacijo, je prišel odgovor, da zaradi tega, ker kazi okolje. Pri tem pa nihče ni pojasnil, kam naj sedaj ljudje parkirajo svoja kolesa, torej vsi tisti, ki prihajajo s kolesi na to območje, saj na bližnje Zavodovo stojalo naj ne bi parkirali. So jim s tem dali „dovoljenje“ za parkiranje na kulturnem spomeniku? Lahko bi jih vsaj usmerili na novo lokacijo, če so jo sploh določili, saj na drugi strani na Slovenskem trgu proti Prešernovi ulici kar mrgoli na novo, neposrečeno postavljenih prometnih znakov za avtomobile, ki pa naj bi jih bilo v mestu čim manj. Ali ti ne kazijo pogleda oz. urejenosti in ne bremenijo okolja? Lahko pa ima mesto novo politiko do kolesarjev in jih „preusmerja“ na redke kolesarske steze in obiske bližnje okolice, da se bodo lahko naučili zelenega. To pa se spet ne sklada s politiko privabljanja v mesto Pridi v mesto, ki pa pretiranih učinkov nima, saj se Ptujčani trmasto oklepajo svojih navad in jim še tako prijazni obrazi s plakatov ne pridejo do živnega, vsaj večini ne.

Podroben pogled na lokacijo pri mestnem stolpu pa odkrije še marsikaj drugega, kar kazi to okolje, npr. „poševna“ informacijska tabla pri cerkvi sv. Jurija, pri kateri se dnevno ustavljajo številni turisti in bo vsak čas padla, nič boljši pa niso niti drugi napisi oz. informacijske table v mestu. Z obzora jih je že najedel, saj „izvirajo“ še iz prve turistične strategije Ptujja po osamosvojitvi Slovenije.

Človek bi pričakoval, da se v najstarejšem slovenskem mestu in za nekatere najlepšem slovenskem mestu z večjo občutljivostjo in odgovornostjo lotevajo še tako majhnih lepotnih popravkov, kot je premeščanje oz. odstranjevanje stojala za kolesa, predvsem pa skladno s politiko čim manjšega onesnaževanja in skrbi za čisto okolje.

Majda Goznik

Komentirano

Na Ptujju so bili najbolj pridni otroci

Občina	Število udeležencev akcije	Količina zbranih odpadkov (v kg)
Cirkulane	100	Neznana
Gorišnica	40 (od tega 15 otrok)	35
Kidričevo	70 (šest društev)	200
Majšperk	200 (od tega 50 otrok)	200
Ptuj	2.050 (od tega osem društev in 1.700 otrok iz 16 vzgojno-izobraževalnih ustanov)	8.700
Središče ob Dravi	50	Neznana

Vir: Ekologi brez meja

Akciji Očistimo Slovenijo so se posamezniki lahko pridružili tudi brez uradne prijave oz. v lastni režiji, zato so resnične številke najbrž višje od uradnih. V tabeli so zajeti podatki za tiste spodnjepodravške občine, ki so poročila o izvedenih akcijah že poslale.

Cirkulane • Šest novih defibrilatorjev

Haloške griče bo treba deliti s sedmimi minutami

V občini Cirkulane so doslej imeli tri defibrilatorje (v občinski stavbi v Cirkulanah, v gasilskem domu Prosto-voljnega gasilskega društva Cirkulane in v tovarni ADK v Dolanah), v teh dneh jim bodo dodali šest novih.

Župan občine Cirkulane Janez Jurgec je pojasnil, da le trije defibrilatorji za tako veliko območje niso zadoščali: »V občini imamo 19 certificiranih prvih posredovalcev in skupno okoli 37 ljudi, ki so s pomočjo gasilskih društev usposobljeni za nudenje prve pomoči. Skupaj s civilno zaščito smo se odločili, da bomo nove defibrilatorje razporedili k prvim posredovalcem, po različnih vaških odborih.« Vse defibrilatorje bodo namestili na fasade stanovanjskih hiš in lovskega doma – tako bodo dostopni v vsakem trenutku. Eno napravo, tisto pri Korenjakovih v Pristavi, so namenu že predali, preostale bodo namestili v Brezovcu, Dolanah, Gradiščah, Medribniku in Paradižu. Investicijo bo v celoti pokrila občina. Vrednost šestih naprav, skupaj z moduli za zamenjavo elektrod, znaša okoli 7.000 evrov. Pred leti so v Cirkulanah že pripravili izobraževanje o uporabi avtomatskih eksternih defibrilatorjev (krajše AED). Nameravajo ga tudi tokrat, je povedal župan: »Naši prvi posredovalci bodo skupaj s strokovnjaki iz Zdravstvenega doma Ptuj v cirkulanski dvorani občanom napravo predstavili in jim pojasnili, kako z njo rokovati. Defibrilator sicer lahko uporablja vsak, saj naprava navodila daje sama.« Sklenil

Foto: arhiv Občine Cirkulane

Eno od novih AED-naprav so že predali namenu, preostale bodo namestili v kratkem.

je z besedami: »Če rešimo eno življenje, smo naredili ogromno.«

Mrežo defibrilatorjev bo treba še razširiti

Najpogostejši vzrok smrti v razvitem svetu je zastoj srca, najučinkovitejša metoda zdravljenja je prav uporaba naprave AED; ob takojšnji uporabi po zastoj je verjetnost preživetja bolnika kar okoli 90 %. Zemljevid javno dostopnih defibrilatorjev v Sloveniji je objavljen na spletni strani www.aed-baza.si. Po vsej državi naj bi bilo nameščenih več kot 1.300 naprav, vendar podatki že leta niso posodobljeni in je številka najbrž precej večja.

Direktorica ptujskega zdravstvenega doma Metka Petek Uhan je za naš časopis že pred časom opozorila, da mreža AED naprav v od Ptujja bolj oddaljenih območjih, predvsem v Halo-zah, še ni dovolj razvita: »Te naprave naj bi bile med seboj oddaljene največ sedem minut, torej bi jih potrebovali še več.« Bolj kot so območja odmaknjena od mestnih središč, več naprav je tam potrebnih. Ekipa nujne medicinske pomoči namreč za prihod do pacienta v takih primerih potrebuje več časa, šteje pa vsaka minuta ...

Eva Milošič

Spodnje Podravje, Slovenija • Akcija Očistimo Slovenijo uspela

Naša domovina »lažja« za 77 ton

Če ste v soboto, 15. septembra, tudi vi zavihali rokave v pobudi Očistimo Slovenijo, vas bo gotovo zanimalo, kako uspešni ste bili in ali boste akcijo morda morali ponoviti.

V največji globalni čistilni akciji v zgodovini Očistimo svet (v izvirniku World Cleanup Day) je v 158 državah sodelovalo okoli 15 milijonov ljudi. Organizatorji podatke sicer še zbirajo, tako bi lahko številke še narasle. Najstarejši prostovoljec je bil 90-letni Iračan, kot najmlajši naj bi pomagal čistiti le trimesečni Čeh ... Odpadke so v Iranu pobirali na 48 stopinjah Celzija, v Kanadi jih ni ustavilo niti deset stopinj pod ničlo. Prostovoljci so čistili celo na območjih, kjer divjajo vojne ali oboroženi spopadi, v nekaterih državah so zaradi orkanov datum čistilne akcije morali prestaviti.

Najbolj zavzeto so se čiščenja lotili v Kirgizistanu (v akciji je tam sodelovalo 7,18 % vseh prebivalcev), sledili so Bolgarija (5,81 %), Bahami (5,41 %) in Latvija (5,20 %). Slovenija se je na svetovni lestvici uvrstila na osmo mesto (čistilo je 2,54 % prebivalcev). V naši državi je po preliminarnih podatkih rokave zavihalo več kot 28.000 prostovoljcev, od tega

skoraj polovica otrok: več kot 13.000 nadobudnežev iz 114 vzgojno-izobraževalnih zavodov. Prostovoljci so iz narave odstranili več kot 77 ton odpadkov in očistili 68 divjih odlagališč. Vseslovenski čistilni akciji so v društvu Ekologi brez meja (EBM) sicer organizirali že v letih 2010 in 2012, takrat je bila udeležba precej višja (okoli 13 in okoli 15 % vseh prebivalcev države).

Ustvarili »najčistejšo pisavo na svetu«

Foto: ČG

Čiščenja so se pri nas lotili v 134 občinah oz. v 63 % vseh slovenskih občin.

Katja Sreš iz EBM je povedala, da je bilo na divjih odlagališčih največ gradbenih odpadkov: »Zaskrbnjuje pa je, da je na skoraj vsakem odlagališču najdemo plastične odpadke. Med odpadki je bilo poleg plastične embalaže najdenih tudi veliko otroških plen in organskih odpadkov. Stanje je najbolj kritično v gozdovih in ob vodotokih, kjer je možnost, da pride do onesnaženja podtalnice.« Pri popisu odpadkov na slovenski obali so bili »zmagovalci« tudi letos ... cigaretni ogorki.

V EBM in Futuri DDB so v sodelovanju s prostovoljci ustvarili »najč-

tejšo pisavo na svetu«. Črke so sestavili iz najdenih starih pločevink, baterij, plastenk, gum, oblačil, pohištva in gradbenih odpadkov ... Pisava bo javno objavljena na spletu in na voljo vsem, ki bi jo želeli uporabiti za ubeseditve svoje tematike. Predsednica EBM Urša Zgojznik je poudarila, da je bila čistilna akcija pri nas izvedena zadnjic: »Od zgolj organiziranja čistilnih akcij se moramo premakniti do učinkovitega ozaveščanja ljudi, da do smetenja takšnih razsežnosti nikoli več sploh ne pride.«

Eva Milošič

Strelstvo
Ormožani slavili premierno dvojno zmago **Stran 12**

Kikboks
Jamšek Grobelnik do medalje na SP **Stran 13**

Footgolf
Uroš Krajnc blizu zmage ... **Stran 15**

Futsal
FC Ptuj in KMN Tomaž ciljata na vrh **Strani 14**

Urednik športnih strani:

Jože Mohorič.

Sodelavci: David Breznik, Tadej Podvršek, Uroš Krstič, Niko Šoštarčič, Simeon Gönc, Janko Bezjak, Franc Slodnjak, Silva Razlag, Janko Bohak, Črtomir Goznik

Športni tednik

E-mail: sport@radio-tednik.si

Poslušajte nas na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu
www.radio-ptuj.si

Nogomet • 1. SNL

Doma nebogljeni mucki, v gosteh levi

V sredo in četrtek so bile na sporedu tekme 10. kroga, v nedeljo in ponedeljek (!) pa bodo prvoligaši znova stopili na zelenice. Največ pozornosti bo zagotovo namenjene tekmi med Muro in Mariborom na Fazaneriji.

Za Prekmurce je tekma z Mariborom, podobno kot tudi za številne druge klube v Sloveniji, najlepša tekma sezone. Ni treba posebej poudarjati, da bo stadion

v Murski Soboti „pokal po šivih“ in da se bo iskala „karta več“. To so trenutki, za katere nogometaši trenirajo in se trudijo, navijači pa ob tem doživljajo najlepše nogometne občutke.

Kidričani se bodo šele v ponedeljek na domačem stadionu merili s Triglavom. Gorenjce so v tej sezoni na prvi medsebojni tekmi že ugnali, zato si to želijo ponoviti tudi pred svojimi navijači. V Kranju so bili strelci za rdeče-bele in zmago 1:3 **Damir Grgič, Alen Krajnc in Tadej Trdina**.

Treba pa je opozoriti na eno, a zelo zanimivo dejstvo: v prvi četrtini sezone so Gorenjci vse točke osvojili v gosteh, na domačem stadionu so namreč izgubili vse

1. SNL, 10. krog:

Krško – Domžale 0:3 (0:2); strelci: 0:1 Vuk (13.), 0:2 Ibričić (19./11 m), 0:3 Ibričić (55./11 m), 0:4 Gnezda Čerin (90.). Rdeči karton: Da Silva (55., Krško).

Tekme Triglav – Mura, Maribor – Rudar Velenje, Celje – Aluminij in Olimpija – Gorica so bile odigrane v četrtek, po sklepu redakcije.

štiri tekme! Medtem ko so doma pravi „nebogljeni mucki“, pa so v gosteh „levi“, saj so v vseh petih primerih igrišče zapuščali neporaženi (zmagi v Celju in Domžalah, remiji v Murski Soboti, Novi Gorici in Krškem).

Statistika Kidričanov glede tega govori nasprotno, saj so šumarji v prvi četrtini sezone z desetimi osvojenimi točkami drugi najuspešnejši gostitelji (za Gorico z 11). Ob tem Kidričani na zadnjih treh domačih tekmah niso prejeli niti enega zadetka, kar je dodaten razlog za optimizem. Bodo Kidričanom uspelo prekiniti uspešen niz Triglava v gosteh?

Foto: Črtomir Goznik

Žiga Škoflek je v moštvu Aluminija pustil kar močan pečat. Lani je odšel na Poljsko, od tam pa se sedaj znova vrača v Slovenijo.

V Slovenijo se vrača nekdanji član Aluminija

Žiga Škoflek je bil v prejšnjih štirih sezonah eden od boljših posameznikov zasedbe iz Kidričevega, bil je med najboljšimi strelci in asi-

stenti. Pozimi se je preselil na Poljsko, k ekipi Stal Mielec v 2. ligo, a se tam ni najbolje znašel, zato je bila odločitev o vrnitvi v Slovenijo logična izbira.

Nov klub je našel bližje rojstnemu Vojniku, v Velenju, okrepil je

namreč zasedbo Rudarja. Ker je **Marijan Pušnik** od samega začetka sezone tarnal zaradi skromnega igralskega kadra, bo Škoflek vsekakor dobrodošla okrepitev Rudarja ...

JM

Nogomet • 2. SNL, 8. krog

Najprej izključitev, nato še 11-metrovka

Drava Dakinda Ptuj – Kalcer Radomlje 0:2 (0:0)

STRELCA: 0:1 Cerar (71.), 0:2 Ahačič (78.).

DRAVA DAKINDA PTUJ: Šeliga, Mate, Rešek, Petek, Martič, Vezjak, Fanimo, Šporn, Čeh (od 85. Kolar), Lovenjak (od 80. Kukovec), Bizjak. Trener: Nikola Jaroš.

KALCER RADOMLJE: Adam, Halilović, Primc, Jazbec, Hajrić, Cerar, Ahačič (od 82. Gomara Zamorano), Jakovljevič, Trdin, Mornar, Demirci (od 75. Poglajen). Trener: Nermin Bašić.

RDEČI KARTON: Mate (29., Drava).

Nogometaši ptujске Drave so v ponedeljek odigrali tekmo 8. kroga, saj so Mestni stadion v soboto in nedeljo zasedli atleti, ki so nastopali na zaključnem domačem ekipnem tekmovanju. Kljub delovnemu dnevu se je zbralo kar lepo število gledalcev, ki so želeli spremljati ekipo Drave po zamenjavi na trenerski klopi – **Simona Sešlarja** je namreč med tednom zamenjal **Nikola Jaroš**.

Ta v začetni enajsterici ni naredil kakšnih velikih sprememb (zaradi rdečega kartona je manjkal le Pirtovšek), vsaj na začetku pa je bilo opaziti agresivnejši pristop v pokrivanju. Ekipa iz Radomelj se je predstavila v dobri luči, s serijo treh zmag na zadnjih srečanjih so tudi na Ptuj prišli zelo samozavestni.

Osrednji dogodek prvega polčasa se je zgodil v 29. minuti, ko je Darjan Ahačič prejel uporabno podajo za zadnjo linijo domačinov, Timotej Mate ga je kljub temu prehitel in se postavil pred njega, ob manjšem kontaktu na robu 16-metrskega prostora pa je sodnik Darjan Kovačič zapiskal in dosodil prosti strel, ob tem pa

branilcu Drave pokazal rdeči karton ...

V 2. polčasu se je domača ekipa postavila v zelo kompaktno postavitev 4-4-1, s Čehom v konici napada. Igra domače ekipe je bila zelo tekoča, žoga je prehajala z noge na nogo, brez nepotrebnega prehajanja linij. S samostojnimi prodori je veliko poizkušal Fani-

metrov proti голу usmeril Anel Hajrić, Šeliga je njegovo namero „prebral“ in žogo odbil, a je bil prvi pri njej kapetan Luka Cerar in jo je potisnil v mrežo – 0:1.

V 75. minuti bi lahko Čeh iz prostega strela s 17 metrov izenačil, a je žoga zletela preko gola ... Le nekaj minut kasneje je Šporn podal žogo proti Martiču, ki mu je na razmočenem igrišču spodrsnilo in Hajrić je prišel do mat položaja. Šeliga je tudi tokrat uspešno posredoval, odbitek pa je še enkrat več prišel na nogo Ahačiča – 0:2.

„Ne bi želel komentirati sodniških odločitev, a so te res močno usmerjale tok dogodkov na igrišču. Z mojega vidika sta bili obe ključni, ob izključitvi in ob 11-metrovki, za takšno tekmo in za takšne prekrške, kot smo jih videli skozi celo tekmo, dosojeni prestrogo,“ je po tekmi dejal domači trener Nikola Jaroš.

Častni gol bi lahko za Dravo dosegel Bizjak, ki se je v 84. minuti znašel sam pred gostujočim vratarjem Davidom Adamom, a je slednji odlično posredoval.

Naslednjo tekmo bodo igralci Drave odigrali v soboto, ko se bodo v gosteh pomerili z ekipo Jadrana iz Dekanov.

Bravo preko Doba do Nafta

Nogometaši ljubljanskega Brava so v zaostali tekmi 6. kroga premagali sosede iz Doba in se po številu točk izenačili z lendavsko Nafto (oba 17). Zaradi boljše razlike v prejetih in danih zadetkih so pristali na vrhu lestvice.

Bravo – Roltek Dob 1:0 (1:0); strelci: 1:0 Guček (40., avtogol).

Nikola Jaroš, trener Drave: „Ne glede na poraz čestitam fantom za dobro predstavo. Vsi, ki so dobili priložnost, so maksimalno oddelali vseh 90 minut in se res trudili, da bi to tekmo zmagali. Tekmec je bil zelo zahteven, predvsem dobro fizično pripravljen, uigran in odlično postavljen na igrišču.“

Mitja Rešek, Drava: „Srečanje je bilo enakovredno praktično skozi celotno srečanje. Čeprav smo velik del igrali z igralcem manj, bi lahko tudi mi prvi zadeli, a nam to ni uspelo in tekma se je na koncu obrnila v prid gostov. Nismo igrali slabo, pokazali smo kakovost, a je bilo kar težko z igralcem manj. Sodniške odločitve nikakor niso bile v naš prid, a jih težko komentiram – tako se je sodnik pač odločil.“

Jože Mohorič

2. SNL, 9. krog: Jadran Dekani – Drava Dakinda Ptuj, v soboto, 29. 9., ob 15.30 v Dekanah

Za ohranitev stika z vrhom

Novi krog čaka ptujске nogometaše že v soboto, ko se bodo odpravili na enega najbolj oddaljenih gostovanj – v Dekane. „To tekmo si vsekakor želimo zmagati, kar bi bilo pomembno za ohranitev stika z vrhom,“ je bil kratek Mitja Rešek.

Foto: Črtomir Goznik

Nogometaši Drave (na fotografiji Luka Petek) so izgubili tretje srečanje v sezoni, tokrat so bili boljši igralci iz Radomelj.

Kikboks • Svetovno prvenstvo - Italija 2018

Jamšek Grobelnik do medalje

Foto: Franc Slodnjak

Ptujčani v Italiji, v ospredju je Nik Jamšek Grobelnik z medaljo

Člani kadetske in mladinske reprezentance Slovenije so sodelovali na svetovnem prvenstvu v kikboksu, ki je od 16. do 22. septembra potekalo v obalnem mestu Jesolo Lido v Italiji. Sodelovalo je okrog 2480 tekmovalcev iz 65 držav, kar je največ doslej na uradnih svetovnih prvenstvih.

Slovenska ekipa pod vodstvom predsednika Kickboxing zveze Slovenije **Vladimirja Sitarja** je štela 41 borcev iz vse države. Iz

KBV Ptuj so za reprezentanco nastopali **Lara Vuzem Vajda**, **Patrik Šulek**, **Nik Grobelnik Jamšek** in **Tilen Repina**.

Največji uspeh je dosegel **Nik Grobelnik Jamšek**, ki je v kategoriji do 42 kg med starejšimi kadeti v disciplini light contact osvojil odlično 3. mesto. Nik je v osmini finala premagal Nimroda Bagija iz Madžarske, v četrtfinalu pa še Lucasa Hudlerja iz Češke. Šele v polfinalu je po

izenačeni borbi klonil proti Kylu Keaneyu iz Irske.

Lara Vuzem Vajda je med mladinkami do 55 kg v uvodnem nastopu premagala Ozturk Zohre iz Turčije, v osmini finala pa še Justyno Tados iz Poljske. Sledil je odlični četrtfinalni nastop, kjer pa je Lara morala priznati poraz proti Sari Pešut iz Hrvaške. Tako je kljub dvema zmagam ostala brez medalje in je osvojila končno 5. mesto.

Patrik Šulek je med mladinci do 79 kg po preboju v osmini finala premagal Hakana Bekirogluja iz Turčije, v četrtfinalu pa je izgubil proti kasnejšemu svetovnemu prvaku Conoru McGlincheyu iz Irske z 19:21. Patrik je osvojil 5. mesto, na celotnem tekmovanju pa je bil edini, ki se je enakovredno kosal z odličnim Ircom – vsi ostali so izgubili z razliko osemih do desetih točk. Mirno lahko ugotovimo, da bi si Patrik zaslužil finale, a žreb je bil pač neusmiljen...

Tilen Repina je tokrat prvič nastopal med starejšimi kadeti in je bil tudi najmlajši med vsemi v tej kategoriji. V kategoriji do 57 kg je v osmini finala tesno, le za točko, izgubil proti Ryanu Birkhedu iz Irske.

Vladimir Sitar, predsednik Kickboxing zveze Slovenije in glavni trener KBV Ptuj: „Z letošnjega svetovnega prvenstva v Italiji se slovenska reprezentanca spet enkrat več vrača z odličnimi rezultati, saj smo v zelo široki konkurenci osvojili 21 kolajn. Celotna reprezentanca, tako tekmovalci, kot trenerji, vodstvo, sodniki in ostali člani, smo delovali zelo povezano, kompaktno in uspeh ni izostal. Prvenstvo je s svojo množičnostjo in kakovostjo potrdilo razvitost kikboksa kot športne panoge, zato letos decembra pričakujemo sprejem kikboksa v družino olimpijskih športov.“

Za Ptujčane pa lahko z veseljem ugotovim, da so po dolgih in kakovostnih pripravah odlično nastopali in bi z malo športne sreče lahko osvojili še kakšno kolajno. Vendar sem, kot tudi vodstvo KBV Ptuj, zadovoljen z nastopi naših tekmovalcev.“

Franc Slodnjak

K-1 • Tekmovanje v Avstriji

Vesenjak drugi v Avstriji

Karl Šauperl in Gašper Vesenjak (Kung fu klub Ptuj)

V soboto se je v avstrijskem Weizu odvijal močan mednarodni turnir v kikboksu – International kickboxing tournament Weiz Open 2018. Na njem so nastopili borci iz Avstrije, Nemčije, Madžarske, Poljske, Slovaške, Hrvaške in Slovenije. Barve Kung fu kluba Ptuj je pod taktirko in vodstvom trenerja Karla Šauperla v disciplini K-1 zastopal **Gašper Vesenjak**.

V četrtfinalnem dvoboju v kategoriji do 91 kg se je spopadel z borcem iz Dunaja Mohamedom Ahmedom, ki ga je rutinsko premagal po točkah in se tako uvrstil v polfinale. Tam mu je nasproti stal borec iz Nemčije Alexander Punz, ki je del priprav opravil tudi na Tajske. Vesenjak je dvoboj začel suvereno in je takoj prevzel pobudo. Skozi vse runde je »vodil igro« in zadel tekmeča z lepimi kombinacijami ročnih in nožnih udarcev ter ni dopuščal nasprotniku, da razvije svojo taktiko. Po popolni dominaciji in vodstvu na vseh sodniških karticah je tako zaslužen zmagal in se uvrstil v finale turnirja!

V zaključnem dvoboju ga je čakal izkušeni Sebastian Trabisch, ki ima za sabo več kot 40 dvobojev. A je Vesenjak še pred

finalom doživel šok – otekmu je namreč desni komolec, kar je spremljala neznosna bolečina. Po zdravniškem pregledu poškodbe in posvetu je ta odsvetoval nadaljnje nastope. Ker je zdravje borca seveda na prvem mestu, so bili v ptujskem taboru primorani sprejeti zdravnikovo odločitev in tako Gašper v finalnem dvoboju ni stopil v ring.

Ker sta oba borca izrazila veliko željo po dvoboju, so se s taborom Trabischa dogovorili, da se bo leta izpeljal ob prvi priložnosti.

Po odličnih borbah se je tako Gašper Vesenjak znova zavihtel na stopničke, kljub poškodbi je osvojil odlično 2. mesto. Uspeh je pokazatelj, da se v Kung fu klubu Ptuj dela kakovostno in da se Gašper Vesenjak razvija v borca z velikim potencialom.

Na istem turnirju sta na borišču stopila tudi borca iz kluba Muay thai gym Ptuj **Aleš Golob** in **Sven Hameršak**. Po številnih zapletih od same prijave dalje je bil prvi poražen že v prvem (zelo napetem) dvoboju od tekmeča iz Poljske, drugi pa je bil diskvalificiran po sumljivi sodniški odločitvi (domnevno nepravilni udarec).

David Breznik

Tenis • Na Ptujtu turnir U-12

Odlično zaseden in izveden turnir na Ptujtu

Od nedelje do torka je na Ptujtu v organizaciji domačega TK Terme Ptuj potekal zadnji letošnji finalni turnir za deklice in dečke do 12. leta starosti. Skupno je nastopilo blizu 120 mladih.

»Turnir bi se moral z uvodnimi krogi začeti že v soboto, a je dež vse tekme prestavil za en dan. Kljub temu je bila zasedba odlična, saj je šlo za zadnji pripravljani turnir pred mastersom,« je dejal predsednik TK Terme Ptuj Luka Hazdovac

Med deklicami so nastopile štiri predstavnice domačega kluba: **Alja Plohl** in **Alja Širovnik** v kakovostnejšem A-turnirju, **Amanda Selinšek** in **Taja Gabrovec** v B-turnirju, pri dečkih pa **Klemen Gril** in **Nejc Klasič**, oba v A-turnirju.

V A-turnirju je čez prvo oviro uspešno prešla **Alja Plohl**, nato pa se je njena pot končala.

V B-turnirju je šlo bolje Amanda in Taji. Za Tajo je bil to celo prvi uradni nastop, zato je njena zmaga v četrtfinalu lep uspeh. Še korak dlje je storila Amanda Selinšek, ki se je z dvema zmagama prebila v finale. Obe je ugnala Michelle Pernat.

Fanta sta imela težak žreb, oba sta se že v 1. krogu pomerila z nosilcem, zanju je bila to previsoka ovira.

Zmagovalci(-ke) posameznih turnirjev:

dečki, A-turnir: Luka Videnovič (Trigla Kranj);

B-turnir: Tit Zajc (TK Ljubljana); deklice, A-turnir: Tinkara Vraničar (TK Cente Court);

B-turnir: Michelle Pernat (ŽTK Maribor).

JM

Boks • DZ Boxing

Slovenski prvak ugnal švicarskega

Konec tedna sta bila znova aktivna dva člana moštva Dejan Zavec Boxing, to sta **Aljaž Venko** in **Vida Rudolf**.

Venko se je iz Slovaške podal v Švico, kjer je v mestu Frauenfeld nastopil na boksarski reviji pod okriljem švicarske boksarske zveze. Na sporedu je bilo kar 13 dvobojev, glavni del so sestavljali dvoboji med švicarskimi in slovenskimi reprezentanti.

Venko se je meril v zadnjem dvoboju večera, ko je bil njegov tekmeč domači adut Angel Roque. Gre za zelo dobrega borca, prvaka Švice v kategoriji do 75 kg, ki se lahko ponaša tudi z zmagami na številnih mednarodnih turnirjih. Venko je proti Švicarju dosegel lepo mednarodno zma-

go, sodniška odločitev je bila njemu v prid 2:1.

„Z borbo sem zelo zadovoljen, saj je bil tekmeč izjemno dober borec. Najpomembnejše je bilo, da mi je uspelo vsiliti svoj stil borbe in z visokim tempom utruditi tekmeča. Zanašal sem se predvsem na borbo na blizu, kar je bil ključ do zmage. Roque je med borbo prejel tudi javni opomin, zato je zmaga po mojem mnenju povsem zaslužena,“ je dejal Venko.

Vida Rudolf je nastopala na reviji v Rogaški Slatini. Tokrat je bila njena tekmeča Barbara Mavrič iz BK Ljutomer, varovanka trenerja Dejana Zavca pa je bila uspešnejša in je vpisala novo zmago.

JM

V dvoboju med prvakom Švice in Slovenije je zmago slavil naš borec.

Judo • Pokal Oplotnice

Dvakrat na najvišji stopnički

Na tradicionalnem mednarodnem Pokalu Oplotnice je v treh starostnih kategorijah (st. dečki/deklice, ml. dečki/deklice, cicibani/-ke U-10) nastopilo 182 tekmovalcev in tekmovalk iz 38 klubov, med njimi so bili tudi mladi člani JK Gorišnica, JK Drava Ptuj, JK Or-

mož in JK Juršinci.

Vsi med njimi so nastopili v kategoriji starejših dečkov/deklic, dva med njimi pa sta stopila na najvišjo stopničko zmagovalnega odra. To je uspelo **Alenu Adrijanu Plošinjaku** (JK Drava) v kategoriji do 66 kg in **Niki Murk** (Gorišnica) v kategoriji do 32 kg. Alen je dosegel tri posamične zmage, Nika pa dve (z isto tekmečo).

Rezultati:

st. dečki:

- do 66 kg (7 tekmovalcev): 1. Alen Adrijan Plošinjak (Drava)

st. deklice:

- do 32 kg (2): 1. Nika Murk (Gorišnica);
- do 36 kg (4): 3. Lara Bezjak (Gorišnica);
- do 40 kg (4): 4. Lucija Zelenko (Gorišnica);
- do 48 kg (8): 3. Ana Vidovič (Drava), 7. Tadeja Simonič (Juršinci);
- do 52 kg (4): 2. Katarina Bezjak (Gorišnica);
- do 63 kg (4): 3. Sara Anušek (Ormož).

JM

Amanda Selinšek in Taja Gabrovec (TK Terme Ptuj)

Slovenija, Podravje • Lani zaradi samomora umrlo 411 oseb, v Podravju kar 82

Največ samomorov v vzhodnem delu Slovenije, izstopa Podravje

V lanskem letu si je v Sloveniji življenje na tragičen način vzelo 411 oseb, kar 82 v Podravski regiji. Celotni vzhodni del države sicer spada med najbolj ogrožena območja, zlasti Podravje.

V Sloveniji zaradi samomora vsako leto umre od 400 do 450 oseb, od leta 1999 do leta 2016 jih je zaradi samomora umrlo kar 12.038. Medtem ko je bil leta 2016 samomorilni količnik najnižji v zadnjem desetletju in precej pod dolgotrajnim povprečjem, pa so številke spet začele zaskrbljujoče naraščati. V lanskem letu si je namreč po po-

Lani spet več samomorov

Leto	Moški	Ženske	Skupaj
2003	440	122	562
2004	370	142	512
2005	391	112	503
2006	415	114	529
2007	335	99	434
2008	325	84	409
2009	351	97	448
2010	336	80	416
2011	348	89	437
2012	363	80	443
2013	361	87	448
2014	325	63	388
2015	333	92	425
2016	294	77	371
2017	327	84	411

Vir: Baza umrlih NIJZ

Foto: Arhiv Media24

datkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) sodilo kar 40 oseb več kot leto poprej. Za posle-

dicami samomora je tako umrlo 411 ljudi, 327 moških in 84 žensk.

Nad evropskim povprečjem

Samomor v Sloveniji predstavlja velik javnozdravstveni problem. Kako pereča je ta problematika pri

nas, kaže tudi podatek, da je Slovenija po številu samomorov nad evropskim povprečjem (11 na 100 000 prebivalcev), kjer pa je v zadnjih nekaj letih podobno kot v Sloveniji, sicer opaziti upadanje umrljivosti zaradi samomora.

Statistika še kaže, da je zaradi posledic samomora umrlo približno

Na vzhodu več samomorov kot na zahodu (leto 2017)

Statistična regija	Samomorilni količnik*	Absolutno število
Pomurska	13,88	16
Podravska	25,51	82
Koroška	18,36	13
Savinjska	29,40	75
Zasavska	19,21	11
Posavska	29,17	22
Jugovzhodna Slovenija	18,92	27
Osrednjeslovenska	14,99	81
Gorenjska	21,11	43
Primorsko notranjska	17,13	9
Goriška	19,54	23
Obalno kraška	7,91	9

Vir: Baza umrlih NIJZ

*Število umrlih zaradi samomora na 100.000 prebivalcev

Kje poiskati pomoč?

Samomorilno vedenje lahko prizadene vsakogar. Če pri vašem svojcu, znancu ali prijatelju opazite znake ali simptome depresije, jih spodbudite, da poiščejo strokovno pomoč. Če znake ali simptome depresije opazite pri sebi, se za pomoč lahko obrnete na izbranega osebnega zdravnika ali pa neposredno na dežurnega zdravnika, dežurno ambulanto najbližje psihiatrične bolnišnice, reševalno službo (112) ali urgentno psihiatrično ambulanto v Centru za izvenbolnišnično psihiatrijo v Ljubljani (01/4750 670).

Pomoč ali samo podporo in pogovor lahko poiščete tudi pri naslednjih službah:

Klic v duševni stiski 01 520 99 00 (vsak dan med 19. in 7. uro zjutraj).
Zaupna telefona Samarijan in Sopotnik 116 123 (24 ur/na dan, vsak dan).

Društvo SoS telefon za ženske in otroke žrtve nasilja 080 11 55 (pon-pet med 12. in 22. uro; sob, ned, prazniki med 18. in 22. uro).

TOM telefon za otroke in mladostnike 116 111 (vsak dan med 12. in 20. uro) Klic je brezplačen. Pomoč je na voljo tudi v kateri izmed svetovalnic v mreži psiholoških svetovalnic.

Vsakah 40 sekund en samomor

Samomor je ne glede na starost vsako leto med 20 vodilnimi vzroki umrljivosti na svetu in zaradi samomora vsako leto umre več kot 800.000 ljudi, kar pomeni, da se vsakah 40 sekund zgodi en samomor.

štirikrat več moških kot žensk. Raziskovalci pojasnjujejo, da je v procesu samomorilnega vedenja moških veliko dejavnikov z medsebojnim vplivom in lahko ključno prispevajo k negativnemu izidu. Mednje sodijo duševne in fizične težave in bolezni, dejavniki vezani na socialne odnose, socialno-ekonomski dejavniki in negativni življenjski dogodki, kot so ločitev ali razpad zveze, smrt bližnjega, selitev, izguba službe in pokoj. Poleg vsega tega igrajo pomembno vlogo tudi odzivi posameznikov na nakopičene težave in na iskanje pomoči. »Moški bodo verjetno še težje kot ženske razkrili svoje težave, predvsem pa bodo to naredili šele takrat, ko bodo problemi že zelo nakopičeni in ko jih bo že zelo težko reševati. Prepričan je, da je poiskati pomoč sramota, je pri moških še vedno precej zakoreninjeno, zato si dovolijo pomoči šele, ko presežejo to oviro. V naši študiji smo ugotovili, da na razkrivanje vplivajo tudi starost oz. zrelost posameznika in njegove življenjske izkušnje,« je pojasnila doc. dr. Vita Poštuvan z IAM in Nacionalna predstavnik pri Mednarodni zvezi za preprečevanje samomorov.

Samomor še posebej pereč pri starejših moških

Podobno kot drugod po svetu je tudi v Sloveniji višji količnik samomora opaziti z naraščanjem starosti, še posebej izrazito je to pri moš-

kih. Hkrati s staranjem se namreč pojavlja tudi vse več dejavnikov tveganja za samomorilno vedenje, kot so kronične telesne bolezni, partnerjeva smrt, osamljenost, slabši socialno-ekonomski status in drugo ...

Največ samomorov v Podravju, Posavju in Savinjski

Izrazite so regionalne razlike. Vse vzhodne regije imajo namreč višji samomorilni količnik, kot je povprečje v Sloveniji. Medtem ko so vzhodne regije najbolj ogrožene (zlasti Podravska, Savinjska, Posavska), pa je pojavnost samomora v zahodnih statističnih regijah nižja. Kako izjemno resen družbeni problem je samomor v vzhodnem delu, pričajo naslednji podatki: največ ljudi, kar 29,40 osebe na 100.000 prebivalcev, si je lansko leto življenje vzelo v savinjski, 29,17 osebe pa v posavski regiji. Sledi podravska, kjer je zaradi posledic samomora življenje izgubilo 25,52 osebe na 100.000 prebivalcev. Med statističnimi regijami z najmanjšim številom samomorov pa sta obalno kraška (7,91) in pomurska (13,81).

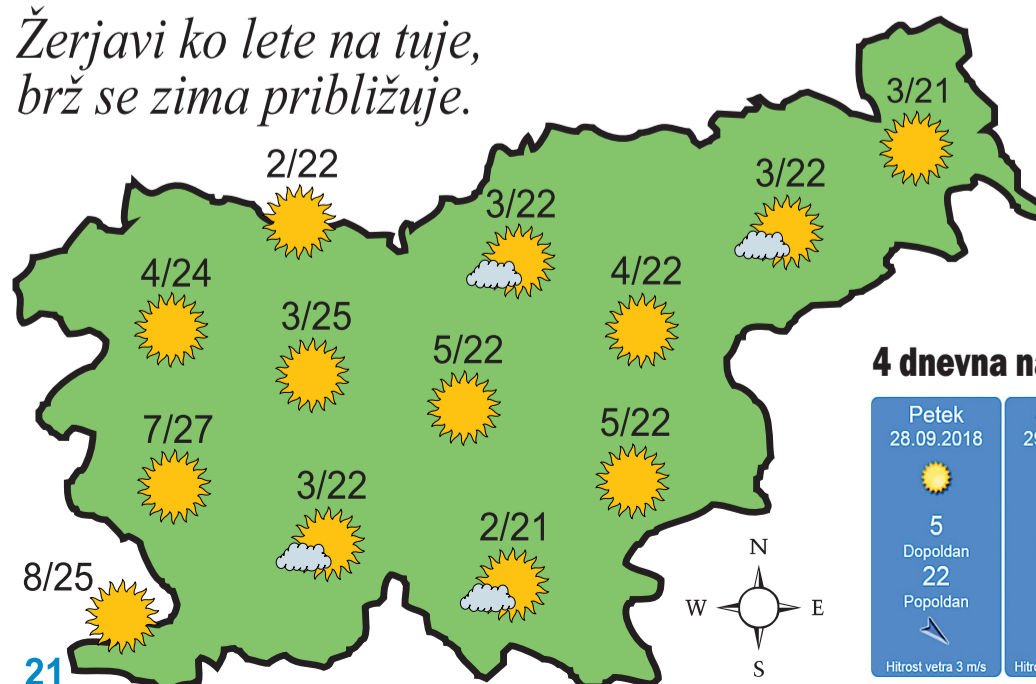
V Podravju je sicer lani samomor storilo največ, kar 82 oseb, v Osrednji Sloveniji 81, v savinjski regiji 75, najmanj pa v obalno kraški in primorsko notranjski regiji, v vsaki devet. 11 oseb je umrlo na Zasavskem, 13 na Koroškem in 16 v Pomurju.

Monika Horvat

pomaranča ptuj

izberite najboljšo...

Žerjavi ko lete na tuje, brž se zima približuje.

Danes bo pretežno jasno, zjutraj bo ponekod po nižinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od 2 do 7, ob morju okoli 10, najvišje dnevne okoli 22, na Primorskem do 27 °C. V soboto bo spremenljivo oblačno, zjutraj in dopoldne bo ponekod v notranjosti Slovenije občasno rahlo deževalo. Zapihal bo okrepljen severovzhodni veter, na Primorskem zmerna burja. Spet se bo ohladilo.

4 dnevna napoved za Podravje

Petek 28.09.2018	Sobota 29.09.2018	Nedelja 30.09.2018	Ponedeljek 01.10.2018
5 Dopoldan	10 Dopoldan	3 Dopoldan	4 Dopoldan
22 Popoldan	16 Popoldan	15 Popoldan	19 Popoldan
Hitrost vetra 3 m/s	Hitrost vetra 7.5 m/s	Hitrost vetra 3 m/s	Hitrost vetra 3 m/s

Ljudje in dogodki

Ptuj •

70 let Knjižnice

Ivana Potrča

Ptuj

➔ Stran 18

Nagradno
turistično
vprašanje

➔ Stran 32

Ormož • Dvodnevni simpozij o Martinu Kojcu in knjiga Helene Srnc

Dr. Musek: Slovenci imamo v Kojcu svojega Emila Coueja in še več

V Ormožu je minuli teden potekal dvodnevni znanstveni simpozij o intelektualnem velikanu, Središčanu Martinu Kojcu. Ob številnih uglednih predavateljih so udeleženci spoznavali Kojčeva prepričanja in njegove smernice za srečnejše življenje.

Ste že brali /Peter Stamm:

Sedem let

Tokrat smo odšli po roman, ki bi nam polepšal poležavanje v senci (brali smo namreč sredi avgusta), v Švico, k pisatelju Petru Stammu in njegovemu romanu Sedem let (izšel l. 2009, v slovenščini 2017 v prevodu Slava Šerca).

Stamm ima zanimivo življenje. Po končani osnovni šoli je šel delat, potem se je spet malo šolal in končal srednjo šolo, pa po maturi spet malo delal in šele čez nekaj let odšel študirat. Potem se je nekoliko potepal po svetu (in tam tudi delal), pa se nazadnje vrnil v Švico in se v Zürichu zaposlil kot novinar. Seveda pa tudi literarno ustvarja: prozo (tudi za otroke), radijske in gledališke igre. Je zelo nagrajevan avtor, saj smo za obdobje od 1998 do 2018 našli kar 21 različnih nagrad in priznanj, ki jih je prejel; svetovno pozornost je leta 2013 vzbudil, ko je bil nominiran za

nagrado man Booker. Kot sam pravi, piše o ljudeh in o odnosih med ljudmi, o ljubezni, ki ni mogoča, o odtujenosti in bližini, pa tudi o razkoraku med resničnostjo in podobno.

Vse to so značilnosti tudi romana Sedem let. V njem je pripovedovalec osrednji lik romana Alexander, študent arhitekture in pozneje arhitekt, ki govori o svojem odnosu s sošolko Sonjo; ta pozneje postane njegova žena in skupaj ustvarita arhitekturno biro. Dogajanje je postavljeno v Nemčijo, v München, pa deloma tudi v Marseille, kamor gresta Alexander in Sonja spoznavat tamkajšnjo arhitekturo in ki Sonjo povsem prevzame. Ampak kjer sta dva, je hitro še tretji – v tem primeru je to Poljakinja Iwona, ki ilegalno živi in dela v Nemčiji. Za razliko od očarljive Sonje, ki privlači vse moške v svoji bližini, je Iwona drobna siva miška, nič kaj lepa, nič kaj družabna, povsem ne vključena v svoje okolje – pa vendar postane Alexander obseden z njo. Pravzaprav jo je spoznal, še preden sta s Sonjo postala »par«; prej sta bila dolga leta le tesna prijatelja. Odnos z Iwono pa je bil nekaj drugačnega. Zgodilo se je, da je Alexander ni videl tudi nekaj mesecev, celo let – pa ga je nekaj vedno znova pritegnilo k njej. Tudi še takrat, ko je bil poročen in sta s Sonjo vodila uspešen biro ter garala od jutra do večera. Kot pravi Alexander na nekem mestu v romanu: »Ni bilo poželenje, ki bi me vezalo nanjo, bil je občutek, ki ga nisem doživel že od otroštva, nekakšna mešanica zaščite in svobode. Kadar sem bil z njo, se mi je zdelo, kakor da čas ne mineva, a prav zato so bili ti trenutki zame tako pomembni. S Sonjo sem gradil nekaj, kar se ni bilo povsem dokončano. Hotela sva si zgraditi hišo, imeti otroka, zaposlovala sva ljudi, kupila sva si še drugi avto. Komajda sva dosegla ta cilj, se je že kazal drugi, nikdar se nisva umirila. Iwona pa ni imela nikakršnih ambicij. Ni imela kakšnih posebnih obveznosti, njeno življenje je bilo preprosto in urejeno. Zjutraj je vstala, zajtrkovala, odšla na delo. /.../ Kadar sem bil pri njej, sem eno uro sodeloval pri tem življenju in pozabil na vse, na časovni pritisk, svojo ambicioznost, na težave na gradbiščih.« (Str. 147–148.)

Pred časom sem se obregnil ob roman, v katerem je avtorica na svet gledala s pretirano ženskega stališča. No, romanu Petra Stamma lahko očitamo, da ženskim pogledom na življenje ne dovoli, da bi se izrazili.

Ocena: 4.

Jože Šmigoc

Letos mineva 40 let od njegove smrti. Ob obletnici je KUD Prasila pripravil dvodnevni znanstveni simpozij, naslovljen Martin Kojc, most k spoznanju. Kojčevemu delu se je še posebej posvečala Helena Srnc, predsednica KUD Prasila, ki je pred kratkim izdala knjigo z istoimenskim naslovom Martin Kojc, most k spoznanju. Avtorica je delo predstavila na omenjenem simpoziju. »Simpozij je krasno uspel, saj so odzivi publike in predavateljev presenetljivi. Izgleda, da premikamo slovenski kanon, to je pravzaprav največ, kar lahko posameznik stori in se bomo tudi na nek način oddolžili vsej duhovni in drugi dediščini, ki nam jo je prepustil Martin Kojc. Kojca smo spoznali z marsikaterega vidika. Spoznali smo, kako elitni strokovnjaki slovenske akademske scene gledajo na tega velikega človeka. Videli pa smo tudi videnje Kojca skozi oči njegovih dveh pranečakov,« je z izvedbo in vsebino simpozija zadovoljna Srnc, ki je še napovedala izid vsaj dveh zbornikov o Martinu Kojcu.

Kot je zapisala v zborniku povzetkov, ki je izšel ob simpoziju, je Kojc raziskoval skrivnostne psihološke pojave in sile v človeku ter prodiral v neznana duhovna področja: »V svojih delih nam je predstavil moč misli ter (z)možnosti človekovega duha za zdravljenje psihičnih in tudi organskih pomanjkljivosti. Bil je neke vrste samorastnik, samohodec. Svoj čas je posvetil študiranju filozofije, svetovnih religij, psihologije, hipnoze, magnetizma in si izoblikoval svojo metodo z lastnim filozofskim pogledom na življenje.«

Janek Musek iz Filozofske fakultete v Ljubljani je v svojem referatu izpostavil, da v Kojčevem delu nedvomno odseva najprej duh časa. Po njegovem je bil Kojc izviren mislec in praktik, a obenem nadaljevalec v začetku prejšnjega stoletja vplivne tradicije psihologije življenja, psihologije avtosugestije in antropozofije. Musek je prepričan, da je v mnogih pogledih celo presegel to tradicijo. Igor Škamperle iz ljubljanske filozofske fakultete se je lotil prikaza sorodnosti in komplementarnosti duhovnih nauk Martina Kojca in Carla Gustava Junga, veleposlanik v Ministrstvu za zunanje zadeve Franc Mikša pa je podal razmišljanje gimnazijca, ki ga je spodbudilo branje dveh Kojčevih knjig.

Na simpoziju so sodelovali še številni drugi ugledni predavatelji: dr. Francka Premk iz Znanstvenorazi-

Foto: Valerija Novak

Del predavateljev na simpoziju

skovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, mag. Blanka Erhartič iz Gimnazije Ormož, dr. Saša Krajnc Starček iz Inštituta za kakovost življenja, Janez Zdravec iz Združenja za esperanto Slovenije ter Kojčeva pranečaka mag. Bojan Šinko in Lev Detela.

Poleg številnih referatov je simpozij spremljalo svečano odprtje likovne razstave Anžeta Ivanuša (Anžo's ART) kot refleksija na misli Martina Kojca. Na zaključnem delu simpozija so izvedli še dobrodelno licitacijo enega izmed likovnih del, in sicer portret Kojca, ki krasi naslovnico knjige.

Monika Horvat

KOMEDIJA

V NARODNEM DOMU

2018/2019 ◀ NARODNI DOM MARIBOR ▶

ČAKALNICA

Janez Hočevar - Rifle, Lado Bizovičar
SITI Teater BTC in Kreker

I ♥ NJOFRA

Vlado Novak, Gojmir Lešnjak Gojc
Mestno gledališče Ptuj

MOŠKI SO Z MARSA, ŽENSKE SO Z VENERE 2

Denis Avdić
Bastard 9

MENOPAVZA

Helena Blagne, Salome,
Zvezdana Mlakar, Urška Vučak
Spas teater

SEKSY NASVETI

Igralska zasedba bo objavljena naknadno
Spas teater

PROFESIONALCI ESPE

Renato Jenček, Manca Ogorevc,
Živa Selan k. g., Rastko Krošl,
Blaž Dolenc, Barbara Medvešek
SLG Celje

VEČER RADIO CITY maribor24.si

**ZAGOTOVITE SI SVOJ ABONMAJSKI SEDEŽ PRAVOČASNO
S TEM KUPONOM VAM OB NAKUPU ENEGA ABONMAJA DRUGEGA PODARIMO!**
Ugodnost velja za nove abonente Komedije sezone 2018/2019. Ugodnosti se ne seštevajo.
Narodni dom Maribor, www.nd-mb.si, Informacijska pisarna: 02/229 40 11, vstopnice@nd-mb.si.

Ptuj • 70 let Knjižnice Ivana Potrča Ptuj

Knjižnica – sodobni informacijski center

Na dvorišču ene najlepših slovenskih in svetovnih knjižnic je 20. septembra potekala jubilejna slovesnost ob 70. obletnici ustanovitve Študijske knjižnice Ptuj, katere naslednica je današnja Knjižnica Ivana Potrča Ptuj. Ta od leta 2000 domuje v mogočni stavbi prenovljenega Malega gradu na Prešernovi ulici. Ob tej priložnosti so izdali zbornik prispevkov o zgodovini in današnjih dejavnostih knjižnice.

Nastanek zbornika in njegovo vsebino je številnim ljubiteljem knjižnice in njene dejavnosti predstavil direktor Knjižnice Ivana Potrča Ptuj Matjaž Neudauer. »Z zbornikom je predstavljen celovit pogled manjših in večjih korakov v razvoju knjižnice. Rezultat je današnja sodobna knjižnica, ki je prerasla okvire dejavnosti, za katero je bila ustanovljena. Ocena, da se za knjižnico, ki ima tako bogato publicistično dejavnost, spodobi, da izda celovit pregled zgodovine in njene dejavnosti, se je pokazala kot pravilna. Nastala je bogata monografija, ki pokuka tudi v tista področja, ki jih povprečni bralec ali uporabnik doslej ni poznal,« je poudaril v prepričanju, da je uredniški odbor opravil odlično delo.

Knjižnica Ivana Potrča Ptuj že vrsto let klasično knjižnično ponudbo dopolnjuje tudi s storitvami v digitalnem okolju. Doslej je izvedla številne projekte digitalizacije domoznanskega oddelka, ki ga objavlja na portalih Kamra in Digitalna knjižnica Slovenije. Tako je v dobrih desetih letih v Digitalno knjižnico prispevala več kot 145.000 strani digitaliziranega gradiva, kar jo uvršča na drugo mesto med slovenskimi splošnimi knjižnicami. Med osrednjimi projekti ptujske knjižnice je tudi Bralna značka za odrasle. V trinajstih letih je bralno značko osvojilo 1.258 bralcev.

Zgodovino knjižnice je v jubilejnem zborniku podrobno predstavila Melita Zmazek. V 70 letih sta se podoba in vloga ptujske knjižnice močno spremenili. »K rasti in ugledu ustanove so pripomogle številne generacije knjižničarjev, katerih misli,

V knjižničnem razstavišču je na ogled razstava prestižnih knjižnih izdaj v zbirki Knjižnice Ivana Potrča Ptuj. Na fotografiji (od leve): Darja Plajnsšek, Matjaž Neudauer in Martina Rozman Salobir.

ideje in strokovno delo so trdno vtanki v temelje naše hiše. Danes knjižnica stoji pred novimi izzivi, saj moderna informacijska družba spreminja njeno tradicionalno vlogo in naloge,« je izpostavila Zmazkova in poudarila, da bo prihodnost knjižnice uspešna le ob trdni podpori lokalne skupnosti.

V imenu MO Ptuj je na svečani oder stopil podžupan Gorazd Orešek. Knjižnici je čestital za njene dosežke ter v imenu lokalne skupnosti direktorju Neudauerju izročil protokolarno darilo MO Ptuj, veliko statuo.

Knjižnica odprtih src in vrat za vse generacije

Osrednja govornica na jubilejni slovesnosti ob 70-letnici je bila ravnateljica Narodne in univerzitetne knjižnice Martina Rozman Salobir, ki se je v svojem govoru dotaknila številnih, ki so to knjižnico obiskovali v tem času. »Zagotovo lahko rečemo, da se knjižnica z upravičenim ponosom spominja na 70 let prehojene poti. Že ob ustanovitvi Študijske knjižnice je bila sprejeta odločitev, da bo ta prevzela tudi gradivo knjižnice Muzejskega društva, ki predstavlja temelj izjemne zbirke redkih in starih tiskov, po kateri je Knjižnica Ivana Potrča prepoznavna tudi v mednarodnem prostoru,« je povedala slavnostna govornica, ki je vodstvu in sodelavcem zaželela, da jim tudi v prihodnje uspeva tako kot doslej.

Na jubilejni slovesnosti se je direktor Knjižnice Ivana Potrča zahvalil sodelavcem pri nastajanju zbornika, vsak je tudi prejel izvod zbornika. Zahvalo so prejeli člani uredniškega odbora: Milena Doberšek, Darja Plajnsšek in Mira Petrovič ter avtorji prispevkov: Melita Zmazek, Anja Ogrizek, Božena Kmetec Friedl, Liljana Klemenčič, Tjaša Mrgole Jukič,

Jubilejni zbornik

Foto: Crtomir Goznik

Skupina PopKORn je s pevcu in instrumentalisti popljala skozi zgodovino slovenske popevke.

Foto: Crtomir Goznik

Začetki so bili težavni

Henrik Šel, prvi upravnik Študijske knjižnice na Ptuj (poslovati je začela 1. avgusta leta 1948), je v poročilu za to leto zapisal, da je bilo prvo delo, ki se ga je lotil, prevoz knjig iz dva kilometra oddaljenega Narodnega doma v Študijsko knjižnico v dominikanskem samostanu, kar je opravljal v mrazu in snegu s četveroprežno vožnjo. Začetki delovanja knjižnice so bili težavni, brez ustreznih prostorov, inventarja, denarja, kadra in ustreznih tiskovin. V 70 letih se je razvila v moderno ustanovo in pomembno kulturno središče mesta in okolice. Ob koncu petdesetih let je bila ena od prioritarnih nalog Ljudske in študijske knjižnice Ptuj ustanovitev potujoče knjižnice. Na svojo prvo pot je krenila z dvema kovčkoma knjig oktobra 1959 v Vitomarce in Naraplje. Občani so jo sprejeli z velikim zanimanjem. V letu 2019 Knjižnica Ivana Potrča Ptuj pričakuje svoj drugi bibliobus.

Martina Jurgec in Matjaž Wenzel. Sodelavci so se zahvalili tudi direktorju Matjažu Neudauerju, prav tako članu uredniškega odbora, zbornik mu je izročila Milena Doberšek. Jubilejni zbornik sta prejela tudi podžupan Gorazd Orešek in direktorica Narodne in univerzitetne knjižnice

Ljubljana Martina Rozman Salobir. V sklepnem delu slovesnosti je zapela skupina PopKORn z izvedbo slovenskih popevk. V knjižničnem razstavišču pa so odprli razstavo prestižnih knjižnih izdaj v zbirki Knjižnice Ivana Potrča Ptuj avtorice Darje Plajnsšek. **MG**

Ptuj, Varaždin • Zaključek projekta družbe Radio-Tednik Ptuj

»Vsi skupaj smo za – enakost – prijateljstvo – sopomoč«

V družbi Radio-Tednik Ptuj smo izvedli še zadnje dejanje letošnjega projekta »Vsi skupaj smo za – enakost – prijateljstvo – sopomoč«. Obiskali smo partnerici v projektu, osnovni šoli s prilagojenim programom dr. Ljudevita Pivka iz Ptuja in Tomislava Špoljara iz Varaždina, kjer smo ravnateljema šol podarili zbrana sredstva v višini 400 evrov.

Ob predaji sredstev smo sodelujoči v projektu še enkrat več ugotovili, da je osnovni cilj in poslanstvo projekta sporočati širši javnosti, da življenje ni vsakodnevno rutinsko iskanje »problemov in skrbi«, ampak je želja in volja po lepem, pozitivnem, po malenkostih, ki osrečujejo in dajejo trenutkom sobivanja največjo vrednoto: »biti tu, živeti ter doživeti trenutke vsakdana«. Sporočati vsak dan in na vsakem koraku, zato ker je potrebno, zato, ker je nujna, da se večkrat ozremo v sebe in si povemo, da nam je lepo in da smo vse prevečkrat nezadovolj-

ni. V projektu, kjer sodelujejo tudi otroci in povabljeni iz sosednje Hrvaške, smo ponovno sporočali, da mi ne vidimo meja, preprek, političnih ali drugih ovir, ki nas vse prevečkrat delajo, kdo ve zakaj, nerazumne in iracionalne, ampak da je osnovni cilj vseh, ki živimo v sosesčini, iskrenost, prijateljstvo in sopomoč. Prireditev je Radio-Tednik Ptuj prvič organiziral v letu 2014, da bi ponovno prepoznali družbeno-moralne vrednote, ki so v globoki krizi. Ob razmišljanju, ali smo uspeli z zgodbo, ali je sporočilo, ki ga

nosi projekt, doseglo svoj namen, je odgovor enostaven. Pozitiven rezultat bo dosežen šele takrat, ko bomo mi, ki smo drugačni od povabljenec, spoznali, da projekt Vsi skupaj smo za ni namenjen hendikepiranim in drugim ranljivim skupinam, ampak je namenjen nam, ki imamo srečo, in da nam je v ponos obiskati tovrstne zgodbe, se čuditi in uživati ob koncertu, kjer doživiš vse lepo, kar nudi življenje: sproščenost, iskrenost, prijateljstvo, veselje in polno mero optimizma in pričakovanj.

DS

Foto: DS

Zdravstveni nasveti

Vnetje srednjega ušesa – I. del

Vnetje ušesa je pogosta bolezen, posebej pri dojenčkih in otrocih. Do tretjega leta starosti ima vnetje ušesa vsaj enkrat 80 % otrok. Nekateri otroci so tudi bolj dovzetni za okužbe in se jim vnetje ponavlja.

Kaj povzročajo nastanek vnetja srednjega ušesa

Bolezen je povzročena zaradi dveh mehanizmov. Prvi je motena prezračevnost srednjega ušesa, ki nastane zaradi zaprtja cevčice, ki povezuje žrelo in votlinico srednjega ušesa, to je t. i. evstahijeva tuba. Odrpna evstahijeva cev omogoča zračenje in čiščenje srednjega ušesa, kar je pomembno za normalen sluh. Dojenčki in majhni otroci imajo vnetje srednjega ušesa pogosteje kot odrasli, ker še nimajo razvite dobre obrambe proti povzročiteljem okužbe in ker je pri njih evstahijeva cev kratka, široka in leži bolj vodoravno kot pri odrasli osebi. Drugi mehanizem pa je vnetje sluznice notranjega ušesa; povzročajo jo mikroorganizmi,

Foto: http://vizita.si

ki pridejo v srednje uho iz nosu oz. žrela. Vnetje ušesa pogosto sledi prehladu oz. vnetju nosne sluznice in/ali žrela.

Kako postavimo diagnozo

Za diagnozo je največkrat dovolj skrben razgovor s starši in podroben klinični pregled,

predvsem ušes, s posebnim instrumentom otoskopom. Včasih so potrebne še dodatne preiskave, kot so: preiskave sluha in mikrobiološki pregled izcedka iz ušesa.

Kako poteka zdravljenje

Za zdravljenje z bakterijami povzročeni vnetij srednjega ušesa se uporabljajo antibiotiki. Jemati jih moramo začeti takoj v odmerku in časovnih presledkih, ki nam jih predpiše zdravnik. Antibiotično zdravljenje traja od 7 do 10 dni. Ne prekinajte jemanja antibiotika, četudi se vaše stanje izboljša. Antibiotik večino bakterij uniči že v nekaj dneh, zato se bolnikovo počutje kmalu izboljša. Če zdravlilo jemlje pre malo časa, lahko nekaj bakterij preživi in okužba se bo ponovila.

Metka Petek Uhan, dr. med., spec. družinske medicine, ZD

Ptuj

Literatura: Navodila bolniku; Združenje zdravnikov družinske medicine

ZDRAVJE *in lepota* Sladkorna bolezen

S čim tvegamo nastanek te nevarne kronične motnje

K sreči lahko z doslednim nadzorom nad krvnim sladkorjem, maščobami v krvi in tlakom ter nad telesno težo v veliki meri preprečimo nastanek in posledice bolezni.

Foto: Dreamstime

Sladkorna bolezen je ena najbolj razširjenih kroničnih bolezni s hudimi posledicami. Posledice bolezni so srčno-žilni zapleti, v skrajnih primerih pa tudi odpoved ledvic in slepota. Ateroskleroza nastopi približno 15 let prej kot pri osebah brez sladkorne bolezni, srčni infarkt in možganska kap pa sta od dvakrat do štirikrat pogostejša.

Kdo je bolj ogrožen

Za sladkorno boleznijo tipa 1 pogosteje zbolevalo tisti, ki imajo bolezen v družini; za sladkorno boleznijo tipa 2 pa ravno tako družinsko obremenjeni, velik dejavnik tveganja je tudi debelost, predvsem maščevje okoli pasu, starost 45 let in več, pre malo gibanja, nosečnostna sladkorna bolezen in

rojstvo otroka, težje od štirih kilogramov, visok krvni tlak, povišane maščobe v krvi ter motena toleranca na glukozo, ki jo prepozna zdravnik. Bolj ogroženi so ravno tisti, ki imajo moteno toleranco na glukozo oziroma mejno povečano vrednost krvnega sladkorja: dve uri po zaužitju 75 gramov glukoze je sladkor nad zgornjo mejo normalne vrednosti (7,8 mmol/l) in pod mejo, ki je značilna za sladkorno bolezen (11,1 mmol/l). Kdor ima moteno toleranco na glukozo, ima tudi povečano tveganje za srčno-žilne bolezni.

Predolgo brez hrane

Rado se zgodi, da raven glukoze v krvi preveč pade, čemur pravimo hipoglikemija. Običajno je posle-

dica prevelike količine inzulina ali drugega zdravila, ki znižuje krvni sladkor, lahko pa je vzrok prevelika telesna aktivnost ali pre malo zaužite hrane. Občutimo jo lahko kot slabotnost, tudi bruhanje, hudo žejo, globoko, hitro dihanje in sapa s sladkim vonjem ali vonjem po acetonu. V primeru velikega nihanja krvnega sladkorja kot posledice razgradnje maščobe in mišičnega tkiva, imenovanega tudi ketoacidoza, je potrebna pomoč zdravnika.

Bolniki s sladkorno boleznijo tipa 1 kljub večjemu apetitu hujšajo, čutijo slabost in bruhanje. Na sladkorno bolezen tipa 2 pa nas opozarjajo stalna žeja in uriniranje, zamagljen vid, počasnejše celjenje ran in zdravljenje okužb. Moški pogosto postanejo impotentni.

T. D.

Tačke in repki

Leptospiroza

Z začetkom jeseni prihaja hladno obdobje in s hladnim obdobjem se v naše kleti oziroma v bližino hiš ponovno vrnejo raznorazni glodavci, ki iščejo toplo zavetje.

Prav glodavci so tiste živali, ki lahko povzročijo preglavice ne samo nam, ampak tudi psom. Miši in podgane so prenašalci številnih kužnih bolezni, nevarnih tudi človeku. Že v enem izmed prejšnjih člankov smo govorili o cepljenju proti kužnim boleznim in pri tem omenili tudi prav posebno bakterijsko bolezen leptospirozo, s katero se lahko okuži tudi človek.

Leptospiroza, ki jo povzroča Leptospira interrogans, je spiralna

bakterija, ki je v okolju v počasi tekočih ali stoječih vodah, močvirjih in vlažni zemlji, kjer lahko preživi tudi več mesecev. Glavni rezervoar so mali glodavci (podgane, poljske miši), saj se v njih bakterije dolgo časa razmnožujejo in izločajo z urinom, sami glodavci pa ne zbolijo. Ravno zaradi tega, ker je na močvirskih tleh in v glodavcih, jo nekateri imenujejo tudi »močvirska« oz. »mišja mrzlica«. Naši hišni ljubljenci se največkrat okužijo,

Foto: Tilen Mlakar

ko pridejo v stik z okuženo vodo ali hrano, sploh če jim hrano in vodo puščamo zunaj in imajo dostop do

nje tudi glodavci. Nevarna je za vse pse, ne glede na starost in spol. Mačke so manj občutljive in skoraj nikoli ne kažejo kliničnih znakov. Pri psih je čas od okužbe do nastanka kliničnih znakov nekje med 5 in 14 dni. Bolezen se na začetku kaže s povišano temperaturo, bruhanjem, lahko krvavo drisko, bolečinami v mišicah, psi pa ne želijo več na sprehod in večino dneva preležijo. Z napredovanjem bolezni se bakterija razširi v notranje organe,

predvsem v jetra in ledvice, kar na zunaj opazimo z nastankom zlatenice (sluznice postanejo rumene), prav tako se lahko pojavi temno obarvan urin, bakterija pa napade tudi živčni sistem. Smrt nastopi z odpovedjo srca ali ledvic.

Ljudje se največkrat okužijo, ko pridejo v stik z okuženim urinom, in sicer preko poškodovane kože (praske), ki pa pri lastnikih psov ni nič neobičajnega. V prvi fazi so znaki bolezni pri človeku zelo podobni

gripi, kot so povišana temperatura, slabost in bolečine v trebuhu. Pri majhnem deležu ljudi v roku enega tedna temperatura izgine in to je tudi konec bolezni, pri večini ljudi, pa pride do ponovnega dviga temperature, pojavi se meningitis in poškodbe ledvic, v najhujših primerih pa nastopi tudi smrt z odpovedjo ledvic, jeter ali pljučnico.

Zdravljenje je najuspešnejše, če se začne v prvih štirih dneh po pojavu kliničnih znakov. Bolezen se zdravi z antibiotiki in podporno terapijo. V napredovanju bolezni je lahko potrebna tudi transfuzija krvi. In ravno zaradi zelo težavnega zdravljenja in možnosti prenosa na ljudi svetujemo preventivo.

V preventivo spada cepljenje proti kužnim boleznim vašega psa. To je priporočljivo prvič opraviti pri starosti psa med 6. in 8. tednom, ponovimo v roku enega meseca, nato pa svetujemo vsaj letno revakcinacijo, saj cepivo proti leptospirozi učinkuje okrog 8 mesecev, nato pa imunost začne padati. Prav tako v preventivo uvrščamo učinkovito deratizacijo, vendar pazimo, da vabe za miši in podgane ne pridejo v stik z našimi domačimi ljubljenci, saj je to kar močan strup, ampak o tem morda v kakšnem izmed naslednjih člankov.

Tilen Mlakar, dr. vet. med.

**VETERINARSKI
CENTER MLAKAR**

Telefon: 02 787 10 33

www.vetcentermlakar.si

Foto: arhiv

Lepi spomini ne bledijo!

Spomnite se dogodkov, ki so zaznamovali vas ali vaše bližnje, in si naročite arhivsko številko Štajerskega tednika zase ali jo kot izvirno in unikatno darilo podarite sorodniku, znancu!

Ker temeljni prihodnosti ležijo v preteklosti!

Naročila: tajništvo družbe Radio-Tehnik Ptuj. Cena izvoda z darilno embalažo je zgolj 15 evrov, za naročnike Štajerskega tednika pa 10 evrov.

www.tednik.si

TV Kazipot

IZBRANO
ta teden
28. 9. - 4. 10.

NEDELJA

20.00 POP TV

SLOVENIJA IMA TALENT

zabava

1910 Sedma sezona
Domen Valič in Sašo Sitar bosta za odrom in na njem vzpenjajo različne nove pravljično obarvane 7. sezono Sova Slovenija ima talent. Z njimi bosta pobla pot, grca uolne, jo potrebi stala na glav in jih moralo podpirata celo pot do finala. Domen bo že drugič vodil spektakel in naznanja, da bosta tekmovalcem v veliko pomoč. Sašo, ki bo prvi stopil v voditeljske čevlje Sova, ve, da je nastop velik stres, a ga, kot se za komika spodobi, obravnava na zabaven način: -Po nekih raziskavah, ki sem jih jaz našel med googlanjem na kavču, ampak so jih pa naredili v laboratoriju resnični znanstveniki v belih plaščih, je strah pred javnim nastopanjem pri večini ljudi na višjem mestu kot strah pred smrtjo. *

20.00 TVS 1

NEDELJA

UMORI NA POĐEŽLJU: DIH CAUSTONSKÉ OPATJE

1910 Dih Caustoniske opatije, 20. sezona
V 16. stoletju so menili v Caustonski opatiji obožili brata Jozefa, da je zastrupil Javac, in ga kruto umoril. V 21. stoletju je v samostanu mala pivovarna. Ko v noči po predstavitvi novega piva na zelo srednjeveški način umorijo kajavnega pisca, morajo Bar-naby, Winter in nova patologinja Fleur Perkins (Annette Badland) ugotoviti, ali je bil na delu duh brata Jozefa ali nemara vendrate človek iz mesa in krvi ...

film

17.55 POP TV

TOREK

POPLEHNA GOSPA FAZLET

1910 Nova turška nadaljevalnica
Gospa Fazlet (Nazan Kesal) je vdova, ki z odraslimi hčerama Zivi in revnim deli Istanbula. Sadja o bogastvi in v svoji misli hčerki Ece (Afra Saraçoglu) vidi svetlo prihodnost, medtem ko se jstarejša hčazan (Deniz Bayal) z viso močjo upira, saj imamop krivi za smrt očeta. Ko Fazlet in njenima hčerama pot prekriža bogata družina Egemen, niti ne slutijo, da se bodo njihova življenja za vedno spremenila.

serija

20.00 TVS 1

TOREK

DURRELOVI

1910 Nova, tretja sezona
Družina odkrije, da ima Leslie tri punce. Louis (Ke-ley Hayes) pride na misel, da bi spoznala vse tri in situ izbrala najboljšo. Gerry, ki ima še vedno raje družbo živali kot ljudi, vztrajno širi svojo obliko. Majo go pa je morala positi Zolara, ker jo je družina tako prosila. Larry si poskodbje nogo, in njegovo vnu Stok-praju ni konca, teja Hermione pa prepotuje Evropo in spremljena pride na Krf živet za stalno.

serija

20.00 TVS 2

TOREK

ALI IMAJO ŽIVALI PRAVICE

Francoska dokumentarna oddaja
Sodobna znanstvena doganjaja dokazujejo, da so živa- li precej inteligentnejše, komunikativnejše in občutlj- vejše, kot smo si ljudje dolgo predstavljali. Kako naj se torej človeška družba odzove? Svoja stališa v do- kumentarni oddaji podajo raziskovalci - predstavniki živalskega behaviorizma, filozofi, pravniki in politiki, ki osvetlijo tudi ekonomske, pravne, družbene in etične posledice morebitne odelitve posebne- ga statusa živalim.

dokumentarno

20.45 Kanal A

TOREK

NOGOMET: LIGA PRVAKOV

Bayern - Ajax, Tottenham - Barcelona
Tekme v 2. krogu Lige prvakov sta na uvodnih tekmah upravičila vlogo favorita. Bayern so na Poru- galskem uprabil Benico, Ajax pa v Amsterdamu AEK. Na mesekšnjem derbiju naj bi bili v prednosti Nemci ... Spurs so v 1. krogu razočarali, saj so v Milanu vodili proti Interju, nato pa izgubili. Popravni izpit ne bo lahek, kajti Barcelona je z visoko zmago proti PSV-ju napovedala izjemno sezono. Poraz bi Londončane pahnil v nezavirljiv položaj.

Sport

Televizije si pridržujejo pravico do sprememb programa.

Radio-Tednik praznuje z bralci in poslušalci

petek, 12. oktober:

slavnostna akademija ob 70-letnici Štajerskega tednika in 55-letnici Radia Ptuj

sobota, 13. oktober:

brezplačna gledališka predstava I ♥ Njofra za najzvestejše naročnike Štajerskega tednika

nedelja, 14. oktober:

velika zabava z glasbenimi zvezdami
večnamenska dvorana v Gorišnici (ena vstopnica velja za 2 osebi)

Postanite imetnik kartice zvestobe Radia-Tednika Ptuj.

Izkoristite **ugodnosti** pri
50 ponudnikih najrazličnejših
storitev in izdelkov ter
prihranite vse do 50 %!

Biti član Kluba Radia-Tednika Ptuj se splača!

Kartico zvestobe lahko naročite v tajništvu družbe Radio-Tednik Ptuj.
Cena kartice je zgolj 20 evrov, za naročnike
Štajerskega tednika pa 15 evrov. Veljavnost kartice je 1 leto.

Več informacij na www.tednik.si in www.radio-ptuj.si

Naročite

Štajerski **TEDNIK**

z izbranimi TV sporedi

TV
kažipot

NAROČILNICA ZA Štajerski **TEDNIK**

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

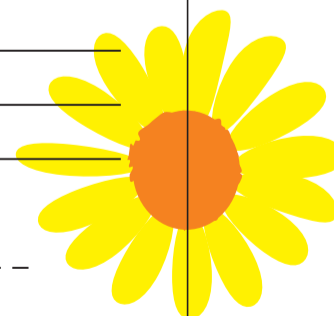
Pošta: _____

Davčna številka: _____

Telefon: _____

Datum naročila: _____

Podpis: _____

RADIO TEDNIK Ptuj d.o.o.
Osojnikova c. 3
2250 Ptuj

Vsak naročnik dobi:

- 20% popust pri malih oglasih
- brezplačne priloge Štajerskega tednika (Kakovost bivanja, Avtodrom, Slovenske počitnice, Gremo na počitnice, Stotin, Kronika leta ...)
- poštna dostava na dom.

MEDIA 24 Ali ste vedeli?

Pest orehov bo pregnala tegobe

Orehi so odlični vir maščobnih kislin omega 3, pa tudi vlaknin, beljakovin, antioksidantov ter različnih vitaminov in mineralov. A niso le zdravi, temveč tudi zelo okusni.

Hrustljava jedra, skrita pod trdo lupino, na prvi pogled spominjajo na možgane, kar je zanimivo naključje, saj z rednim uživanjem orehov poskrbimo za izboljšanje možganskih funkcij. K temu poleg maščobnih kislin omega 3 prispevata minerala jod in selen. Ne pozabimo pa tudi na polifenole, ki preprečujejo možganska vnetja in oksidativni stres. Z raziskavami so med drugim potrdili, da uživanje orehov močno zmanjša tveganje za Alzheimerjevo in Parkinsonovo bolezen.

Znanstveniki so potrdili tudi, da antioksidanti, ki jih vsebujejo orehi, odlično ščitijo celice pred rakom. Uživanje orehov tako priporočajo ljudem z rakom, saj naj bi pomagali zaustaviti razraščanje rakavih celic in so odlično podporno živilo pri kemo-terapijah.

Foto: Dreamstime

Nutricionisti menijo, da so orehi dobra preventiva za vse, ki želijo preprečiti razvoj sladkorne bolezni tipa 2. Že majhne količine orehov zelo

nasitijo, kar pomeni, da bolniki lažje uravnavajo apetit, telesno težo in posledično tudi raven sladkorja v krvi.

Z.F.

Celovečerni dokumentarno-igrani film o Ivanu Cankarju

Filmski poklon našemu pisatelju

Sinoči je bila v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma slavnostna premiera celovečernega igrano-dokumentarnega filma Cankar scenarista in režiserja Amirja Muratovića.

Film z delovnim naslovom Cankar odpira vprašanje, kako se je v dobrih sto letih izoblikoval mit o največjem slovenskem pisatelju Ivanu Cankarju.

Cankar je večino del ustvaril v dunajskem delavskem predmestju Ottakring, kjer je pri družini Löffler najel majhen kabinet. Sprva se je približal svoji gospodinjici, čez nekaj let pa njeni odraščajoči hčeri Steffi. Tu se je izoblikoval kot socialni demokrat in besedila prežema boj zoper krivice in hipokrizijo dunajske meščanske družbe.

Cankarjevi interpreti so se v vseh obdobjih trudili, da bi zmanjšali moč njegovih političnih sporočil, zato so poudarjali predvsem dogodiščine iz njegove mladosti, ljubezen do matere in hrepenenje.

Dokumentarni del filma spremlja najpomembnejše dogodke ob 100. obletnici njegove smrti. Vrača se k izvirnim rokopisom, pismom in razglednicam, risbam, redkim mate-

Foto: Cebram

rialnim sledem, ki so ostale za Cankarjem, ter se ustavi ob pomembnih postajah na njegovi življenjski poti. V igranih prizorih pa je v fragmentih

prikazano pisateljevo zasebno življenje, kakršno je mogoče razbrati iz njegovih del.

NŠ

Novost

Ugotavljali bodo prisotnost virusa Zahodnega Nila v krvi

Zavod RS za transfuzijsko medicino je v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje in ministrstvom za zdravje uvedel presejalno testiranje vseh odvzetih enot krvi na prisotnost virusa Zahodnega Nila.

S tem ukrepom transfuzijska služba zagotavlja kakovostno in varno preskrbo s krvjo. Presejalno testiranje kot dodaten ukrep za povečanje varnosti krvi izvajajo tudi v tujini. Že odvzete enote te življenjske tekočine iz regij pojavljanja primerov okužbe so do testiranja umaknili v karanteno. Na podlagi negativnih rezultatov testiranja so bile enote naknadno pripravljene za klinično uporabo.

P.K.

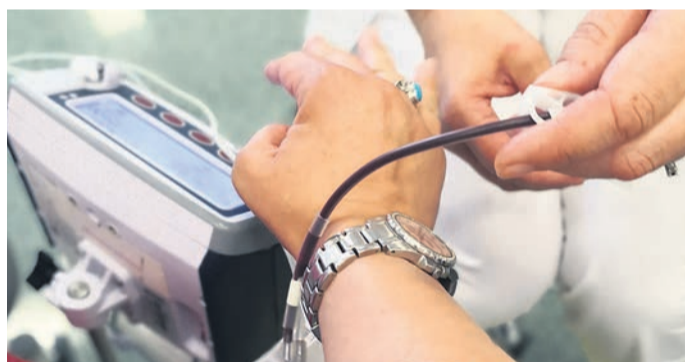
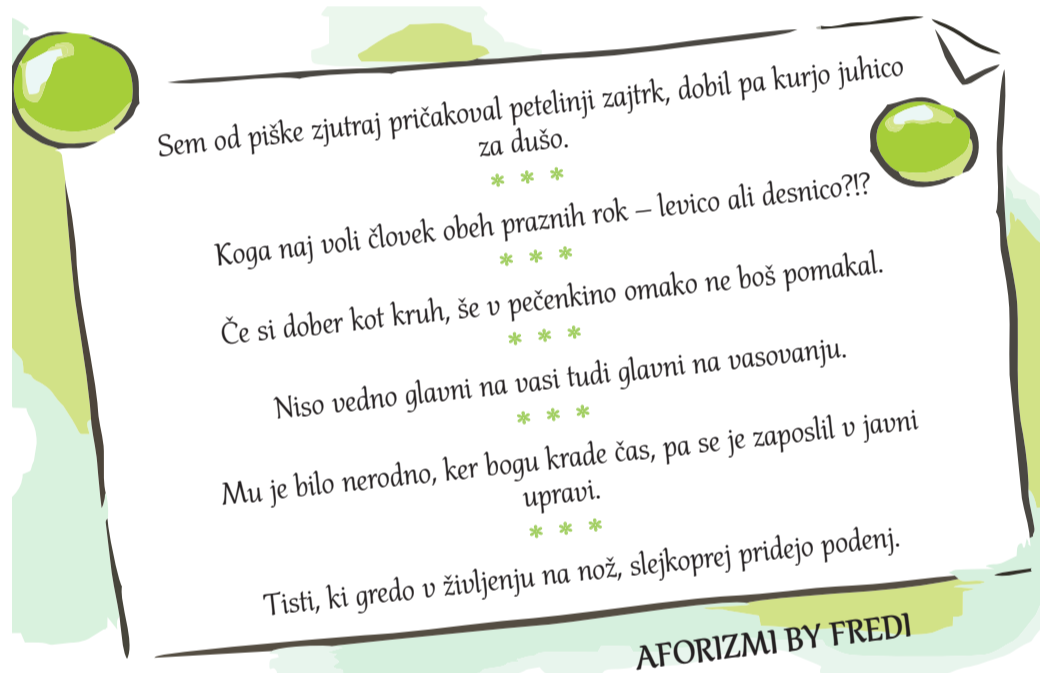

Foto: Svet24

Nagradno turistično vprašanje

Priznanja za urejenost in kakovostno ponudbo

V evropskem letu kulturne dediščine je Svetovna turistična organizacija razglasila temo svetovnega dneva turizma 2018: Turizem in digitalna preobrazba.

Na Ptuj je osrednja slovesnost ob letošnjem svetovnem dnevu turizma potekala včeraj na Slovenskem trgu, kjer so se predstavili turistični ponudniki Ptuj, udeleženci projekta Pridivmesto, s koncertom je razveselil Pihalni orkester Ptuj, nastopili so otroci iz Vrta Ptuj, TD Ptuj pa je že tradicionalno podelilo priznanja najprizadenejšim pri urejanju okolja in izboljšanju kakovosti ponudbe v letu 2018.

„V najstarejšem mestu v Sloveniji si Turistično društvo prizadeva, da bi mesto zacvetelo v razvoju turistične ponudbe in da bi znali sprejeti izzive za turistične ponudbe. V osnovi je skrb za urejenost predpogoj razvoja turizma. Za Ptuj je turizem ekonomska vrednota, ki ima velik potencial. Predstavlja možnosti boljšega socialnega statusa z zaposlitvenimi možnostmi ter možnosti izkoriščanja kulturne in naravne danosti, ki jo moramo veliko bolj uporabiti v razvoju širšega območja Ptuj. Lokalna politika bi morala z razvojno naravnostjo omogočiti turizmu, da se na zdravih in poštenih temeljih pospešuje iniciativa ljudi ter institucij javnega in zasebnega sektorja s ciljem ekonomskega učinka. Upam si trditi, da nam na Ptuj manjka prave razvojne iniciative in podjetnosti v turizmu, da bi turizem gradili kot ra-

zvojni ekonomsko vrednoto. Primeri dobrih praks kažejo, da se da ponudbo in sprejem gostov spremeniti, s temi prihajajo boljše časi, saj je zagnanost posameznikov v ponudbi dovolj velika, da se trend spremeni v pravo smer,“ je ob letošnjem svetovnem dnevu turizma povedal Peter Pribožič, predsednik TD Ptuj.

Svetovni dan turizma je priložnost, da se naš odnos do turizma spremeni, dopolni in izboljša. Vse naše bogastvo kulturne dediščine, kulturne ustvarjalnosti, pristnosti naravnih dobrin, lepote pokrajine, kulinarčne in vinske tradicije niso dovolj. Za turizem so v prvi vrsti pomembni ljudje, ki turizem gradijo in živijo v svojem okolju. V turizmu moramo domače in tuje goste sprejemati s prijaznim nasmehom na obrazu in na način, da se pri nas dobro počutijo

ter se radi vračajo. Na počutje v precejšnji meri vplivata tudi urejenost okolja in ocvetličanje mesta, zato se TD Ptuj iskreno zahvaljuje vsem, ki dnevno na Ptuj skrbijo za urejenost mesta. Letos se je s posebnimi priznanji zahvalilo 20 posameznikom, družinam oz. vsem tistim, ki so se v letu 2018 še posebej potrudili za lepšo urejenost mesta in okolice.

TD Ptuj je ob svetovnem dnevu turizma poskrbelo tudi za obnovo Evropskega drevoreda lip, ki je bil na poti do igrišča za golf pri hotelu Primus zasajen leta 2007. Ob lipah, ki simbolizirajo države, članice EU, so obnovili napise, ki so v tem času dotrajali, kot so v jubilejnem letu, ob svoji 130-letnici izvedli nadomestno zasaditev le-teh. TD Ptuj je v letu 2016 lipe zasadilo tudi v Aleji prijateljstva, ker je prejšnji nasad dotrajal. V tej aleji pa so zaradi vandalskega uničenja morali izvesti tudi že nadomestno zasaditev.

V minulem nagradnem turističnem vprašanju smo spraševali, kdaj je bilo ustanovljeno Muzejsko društvo Ptuj. Nagrado za pravičen odgovor, da je to bilo leta 1893, bo prejela Lidija Stojanov iz Zg. Jablan. Danes sprašujemo, kje so odprli novo postajališče za avtodome na Ptujskem. Nagrada za pravičen odgovor sta vstopnici za kopanje v Termah Ptuj. Odgovore pričakujemo v uredništvu Štajerskega tednika, Osojnikova 3, do 5. oktobra.

Foto: Črtomir Goznik

Obnova napisov v Evropskem drevoredu lip pri hotelu Primus.

NAGRADNO TURISTIČNO VPRAŠANJE

Kje so odprli novo postajališče za avtodome na Ptujskem?

.....

Ime in priimek:.....

Naslov:

Davčna številka:.....

Kupon pošljite ali prinesite na naslov: Radio Tednik Ptuj, Osojnikova 3, 2250 Ptuj.